

SUONENJOEN LUKION OPINTOESITE 2026

Hyvä yhdeksäsluokkalainen!

Olet suunnittelemassa lukio-opintojasi, jotka suoritat lukion opetussuunnitelma 2021 mukaisesti.

Lukio-opintojen laajuus on vähintään 150 opintopistettä. Lukio-opinnoissa oppiaineet jaetaan nykyään **moduuleihin**, jotka voivat olla 1, 2 tai 3 opintopisteen laajuisia. Moduuleista puolestaan on rakennettu **opintojaksoja** joko oppiaineen sisällä tai eri oppiaineiden yhteisenä kokonaisuutena. Opinnot ovat joko valtakunnallisia pakollisia tai valinnaisia. Lisäksi tarjolla on koulukohtaisia valinnaisia opintoja. Suonenjoen lukiossa tarjotaan koulukohtaisina valinnaisina muun muassa urheiluvalmennusta, kansainvälisyys- ja tutortoimintaa sekä korkeakouluopintoja. Kaikissa ylioppilaskirjoitusaineissa on mahdollista suorittaa niihin valmentavat opinnot. Lukiodiplomeista on mahdollisuus suorittaa kuvataiteen, musiikin ja liikunnan diplomi. Lukion oppimäärän suoritettuasi saat lukion päättötodistuksen.

Lukion opiskelija voi suorittaa myös ylioppilastutkinnon. Ylioppilastutkinnossa opiskelijan on suoritettava 5 eri oppiaineen koetta, joista äidinkielen koe on kaikille pakollinen. Opiskelijan on mahdollista tehdä myös ylimääräisiä kokeita. Viisi ensimmäiseksi suoritettua koetta ovat maksuttomia. Sekä ylioppilaskokeet että lukiossa järjestettävät oppiaineiden kokeet tehdään tietokoneilla. Suoritettuasi ylioppilastutkinnon kokeet hyväksytysti, saat ylioppilastutkintotodistuksen.

Tämän Suonenjoen lukion opintoesitevihkosen tarkoituksena on helpottaa lukion koko oppimäärän hahmottamista ja ainevalintojen tekemistä. Kaikista opinnoista on esitelty **lyhenteen ja nimen** lisäksi lyhyesti sen **sisältö**. Opintojakson päätteeksi järjestetään päättöpäivä, joka voi sisältää erilaisia opintojaksoon ja sen arviointiin liittyviä kokeita, näyttöjä, projektitöitä tai vierailuja. Opintojaksojen arviointi perustuu myös muihin opintojakson suorituksiin. Joskus opintoja voi suorittaa myös numerojärjestyksestä poiketen tai itsenäisesti. Mahdolliset rajoitukset on kirjattu opintojaksojen esittelyyn.

Suunnitellessasi opinto-ohjelmaasi koko lukioajaksi, valitse vähintään 150 opintopisteen verran opintojaksoja. Valtakunnallisten pakollisten (94/102 opintopistettä) ja valtakunnallisten valinnaisten (vähintään 20 opintopistettä) opintojen lisäksi voit valita muut opinnot vapaasti omien tavoitteesi mukaan. Opintojaksovalinnat tehdään aluksi paperiseen ainevalintakorttiin ja myöhemmin Wilmassa julkaistavaan kurssitarjottimeen. Valinnat ovat lukuvuosittain sitovia, mutta voit muuttaa niitä perustellusta syystä neuvoteltuasi ensin opinto-ohjaajan kanssa. Lukuvuoden aikana voit seurata opintojasi, valintojasi ja arvosanojasi Wilma-ohjelman kautta.

Tarkemmat tiedot ensi lukuvuoden aikatauluista ja kurssitarjottimesta julkaistaan koulun kotisivuilla <https://peda.net/suonenjoki/suonenjoen-lukio>

Tervetuloa Suonenjoen lukioon!

Suonenjoella 20.2.2026

Mikko Perttinä, rehtori

Sisällys

1. LUKION OPETUSJÄRJESTELYT. 4
2. LUKION SUORITUSOHJEET. 4
3. OPINTOJAKSOJEN KUVAUKSET. 6
 1. SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS. 6
 2. SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS 7
 3. TOINEN KOTIMAINEN KIELI, RUOTSI B1-oppimäärä 8
 4. A1-KIELI ENGLANTI 10
 5. LUKIOSSA OPETETTAVAT MUUT VIERAAT KIELET. 12
 - 5.1. RANSKA B3-oppimäärä (RAB3) 12
 - 5.2. VENÄJÄ B3-oppimäärä (VEB3) 13
 - 5.3. SAKSA B3-oppimäärä (SAB3) 15
6. MATEMATIIKKA.. 16
 - 6.1. PITKÄ MATEMATIIKKA.. 16
 - 6.2. LYHYT MATEMATIIKKA.. 18
7. BIOLOGIA.. 20
8. MAANTIEDE. 21
9. FYSIIKKA.. 22
10. KEMIA.. 24
11. USKONTO.. 25
 - 11.1. EVANKELIS-LUTERILAINEN USKONTO.. 25
 - 11.2. ORTODOKSINEN USKONTO.. 26
12. ELÄMÄNKATSOMUSTIETO.. 27
13. FILOSOFIA.. 28
14. HISTORIA.. 29
15. YHTEISKUNTAOPPI 31
16. PSYKOLOGIA.. 32
17. MUSIIKKI 33
18. KUVATAIDE. 34
19. LIIKUNTA.. 35
20. TERVEYSTIETO.. 36
21. OPINTO-OHJAUS. 36
22. TEMAATTISET OPINNOT. 38
 - TUT Tutortoiminta. 38
 - YRI Yrittäjäyys. 38
 - KV1 Kansainvälisyys eli KV-toiminta 38
 - OPK Opiskelijakuntatoiminta 38
 - AGE Agenda 2030 39
23. LUKIODIPLOMIT 39

1. LUKION OPETUSJÄRJESTELYT

Suonenjoen lukio on yleislukio, joka tarjoaa monipuolisesti mahdollisuuksia sekä nuorille että aikuisille opiskeluun, opiskelutaitojen kehittämiseen ja jatko-opintoihin. Opiskelijan opiskelumahdollisuuksien laajentamiseksi lukio on myös verkostoitunut sekä muiden oppilaitosten että lähiympäristön yhteisöjen, yritysten ja järjestöjen kanssa.

Suonenjoen lukio toimii luokattoman lukion periaatteiden mukaan. Lukio on laajuudeltaan 3-vuotinen, mutta sen voi suorittaa myös 2 - 4 vuodessa. Luokattomuuden perusajatus on joustavuus ja valinnan vapaus. Opiskelija päättää itse, mitä opintoja hän lukuvuoden aikana opiskelee.

Lukion oppiaineet on jaettu moduuleihin, joista on rakennettu erimittaisia opintojaksoja. Opinnot ovat joko valtakunnallisia pakollisia tai valinnaisia. Pakollisena opiskellaan 94 opintopisteen verran (lyhyen matematiikan opiskelijat) tai 102 opintopisteen verran (pitkän matematiikan opiskelijat). Lukion oppimäärä sisältää vähintään 150 opintopistettä. Kahden opintopisteen opintojakson pituus on 38 oppituntia (45 minuutin mittaisena laskettuna) ja kukin moduuli arvioidaan itsenäisenä kokonaisuutena. Opintojaksot opiskellaan yleensä keskitetysti yhden periodin aikana. Tällöin oppiainetta on 3 x 75 minuuttia viikossa. Opintojaksot voivat olla myös hajautettu usean periodin ajalle, kuten 3 opintopisteen opintojaksot.

Opiskelija laatii itselleen opintosuunnitelman koko lukioajaksi. Suunnitelmassa on otettava huomioon, ettei kaikkia valinnaisia opintoja järjestetä joka vuosi. Ennalta laadittua suunnitelmaa voi muuttaa opinto-ohjaajan tai rehtorin suostumuksella.

2. LUKION SUORITUSOHJEITA

Opintojen suorittaminen

Lähiopiskelu

Opinnot suoritetaan pääsääntöisesti opetukseen osallistumalla. Aiheettomien poissaolojen vuoksi opiskelija voidaan jättää arvostelematta (tarkemmin opinto-oppaassa).

Itsenäinen opiskelu

Opintojen suorittaminen kokonaan tai osittain itsenäisesti opiskellen tapahtuu pääsääntöisesti silloin, kun luokkaopetukseen osallistuminen ei ole mahdollista opintojaksojen päällekkäisyyksien tai tarjonnan puuttumisen takia.

Opiskelija voi suorittaa opintojakson itsenäisesti rehtorin ja aineenopettajan kirjallisella luvalla. Lupa on annettava ennen opintojakson alkua.

Etäopiskelu

Opiskelija voi suorittaa opintoja osittain tai kokonaan etäopiskellen. Etäopetusta järjestetään lähiopetuksen lisäksi virtuaaliluokka- tai verkko-opintoina silloin, kun lähiopetuksen järjestäminen tai siihen osallistuminen ei muuten ole mahdollista.

Ainevalintojen muuttaminen

Opiskelijan opiskelusuunnitelma tarkentuu lukio-opintojen aikana. Sen laatiminen ja seuranta ohjaavat opiskelijaa tavoitteellisiin valintoihin. Ainevalintojen muutoksista on neuvoteltava etukäteen opinto-ohjaajan kanssa, joka päivittää muutokset koulun tietojärjestelmään.

Matematiikan oppimäärän vaihtaminen

Matematiikan pitkän oppimäärän voi vaihtaa lyhyeksi oppimääräksi minkä tahansa opintojakson jälkeen. Tällöin opiskelijan suorittamat pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyessä oppimäärässä ja pitkän oppimäärän opintojaksojen arvosanat siirtyvät suoraan lyhyiden opintojaksojen arvosanoiksi alla olevien vastaavuuksien mukaan.

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkästä lyhyeen luetaan suoritettuja moduuleja hyväksi seuraavasti: MAA2 → MAB2, MAA3 → MAB3, MAA6 → MAB8 ja MAA8 → MAB5 ja MAA9 → MAB7. Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän valinnaisia opintoja. Jos opiskelija pyytää, hänelle tulee järjestää mahdollisuus lisänäyttöihin osaamistason toteamiseksi.

Siirryttäessä lyhyemmästä pitempään oppimäärään voidaan opiskelijalta edellyttää lisänäyttöjä, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen.

Opiskelija voi opiskella myös toisen oppimäärän moduuleja oppimäärää vaihtamatta. Tällöin kyseiset moduulit voidaan lukea hyväksi opiskelijan varsinaisen oppimäärän muiksi valinnaisiksi opinnoiksi.

3. OPINTOJAKSOJEN KUVAUKSET

1. SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

ÄI 1 Kieli, tekstit ja vuorovaikutus (pakollinen) 4 op (moduulit ÄI1, ÄI2, ÄI3)

Opintojaksolla tarkastellaan ja kirjoitetaan monenlaisia tekstejä, syvennetään kielitietoutta ja tutustutaan tulkintaa ohjaaviin seikkoihin. Lisäksi harjoitellaan aineiston käyttöä oman kirjoittamisen pohjana. Opiskelijan monilukutaito ja kyky toimia vuorovaikutustilanteissa tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti lisääntyvät. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutus- ja yhteiskunnallinen osaaminen.

ÄI 2 Kirjallisuuden tulkinta (pakollinen) 2 op (moduuli ÄI4)

Opintojaksolla tarkastellaan kirjallisuuden keskeisiä lajeja ja analyysin käsitteitä. Opiskelija syventää ja monipuolistaa lukemisen tapojaan. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat globaali- ja kulttuuriosaaminen sekä hyvinvointiosaaminen.

ÄI 3 Tekstit ja kirjoittaminen (pakollinen) 4 op (moduulit ÄI5, ÄI6, ÄI7)

Opintojaksolla perehdytään muun muassa vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoihin, tekstien ideologisiin ja eettisiin lähtökohtiin, omien näkemysten perustelemiseen kirjallisesti ja suullisesti, sananvapauteen sekä tekijänoikeuksiin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutus- ja yhteiskunnallinen osaaminen.

ÄI 4 Kirjallisuuden kontekstit (pakollinen) 2 op (moduuli ÄI8)

Opintojaksolla perehdytään suomalaisen kirjallisuuden ja maailmankirjallisuuden keskeisiin teoksiin sekä niiden konteksteihin. Tekstejä tarkastellaan eri näkökulmista, kuten ihmiskuvan sekä arvo- ja aatemaailman muutosten näkökulmasta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu globaali- ja kulttuuriosaaminen.

ÄI 5 Vuorovaikutus (valinnainen) 2 op (moduuli ÄI9)

Opintojaksolla perehdytään vuorovaikutuksen osatekijöihin ja puhekuulttuuriin. Tavoitteena on syventää vuorovaikutuksen analysointia erilaisista näkökulmista. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu vuorovaikutusosaaminen.

ÄI 6 Kirjoittaminen (valinnainen) 2 op (moduuli ÄI10)

Opintojaksolla syvennetään taitoja tuottaa erilaisia asiatyylisiä, aineistopohjaisia tekstejä. Keskeistä on kirjoittamisen eri vaiheiden harjoittelu. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä hyvinvointiosaaminen.

ÄI 7 Tekstien tulkinta (valinnainen) 2 op (moduuli ÄI11)

Opintojaksolla tulkitaan ja analysoidaan monimuotoisia tekstejä, joista kirjoitetaan ja keskustellaan. Tavoitteena on syventää opiskelijan kriittistä ja kulttuurista lukutaitoa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä hyvinvointiosaaminen.

ÄI 8 Kirjoitustaidon kertaus yo-kokeeseen (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Kertaavalla opintojaksolla tutustutaan kirjoitustaidon ylioppilaskokeen määräyksiin ja ohjeisiin sekä toimimiseen kirjoitustilanteessa. Kerrataan tehtävänantoon liittyvät seikat ja kirjoitusprosessin vaiheet. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

ÄI 9 Lukutaidon kertaus yo-kokeeseen (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Kertaavalla opintojaksolla tutustutaan lukutaidon ylioppilaskokeen määräyksiin ja ohjeisiin sekä toimimiseen kirjoitustilanteessa. Äidinkielen ja kirjallisuuden opintojaksojen sisältöjä kerrataan erilaisten tehtävätyyppien yhteydessä. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

2. SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

S21 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (pakollinen) 2 op (moduuli S21)

Opintojaksolla opitaan havainnoimaan kielen rakenteiden ja ilmausten käyttöä erilaisissa teksteissä. Tarkastellaan luettavien tekstien ymmärtämisessä tarvittavia strategioita ja luetaan kokonaisteos. Opiskellaan myös kielen- ja tekstinhuoltoa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat hyvinvointiosaaminen ja monitieteinen ja luova osaaminen.

S22 Kieli- ja tekstitietoisuus sekä vuorovaikutus (pakollinen) 2 op (moduulit S22 ja S23)

Opintojaksolla opetellaan refleктоimaan omaa vuorovaikutusosaamista, kehitetään kuullun ymmärtämistä ja puhumisen taitoa ja harjoitellaan vuorovaikutustaitoja ryhmä- ja esiintymistilanteissa. Kielellinen moninaisuus on myös tarkastelun kohteena. Opitaan ymmärtämään erilaisia tekstejä ja niissä vakiintuneita ilmaisukeinoja, esimerkiksi kirjoitetun kielen rakenteita. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen ja yhteiskunnallinen osaaminen.

S23 Kirjallisuus (pakollinen) 2 op (moduuli S24)

Opintojaksolla harjoitellaan kaunokirjallisten tekstien analyysia ja tutustutaan myös tietokirjallisuuden ilmaisutapoihin. Tekstien analysointitaidot ja aineistopohjaisen kirjoittamisen taidot syvenevät. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat globaali- ja kulttuuriosaaminen ja hyvinvointiosaaminen.

S24 Tekstien tulkinta (pakollinen) 2 op (moduuli S25)

Opintojaksolla opitaan ymmärtämään erilaisia kantaa ottavia tekstejä ja tarkastelemaan erilaisissa teksteissä käytettäviä vaikuttamisen ja argumentoinnin keinoja. Kriittistä lukutaitoa syvennetään. Opiskelija oppii perustelevaan omia mielipiteitään kirjoittajana ja puhujana. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan kulttuurivierailu. Opintojakson aikana luetaan yhteiskunnallisesti merkittävä kokonaisteos. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen ja hyvinvointiosaaminen.

S25 Kirjoittaminen ja vuorovaikutus (pakollinen) 2 op (moduulit S26 ja S27)

Opintojaksolla kehitetään kirjoitusprosessin eri vaiheissa tarvittavia taitoja samoin kuin harjoitellaan puheenvuoron rakentamista ja esittämistä. Lisäksi syvennetään kuullun ymmärtämisen, kuuntelemisen sekä suullisen viestinnän strategioita ja

taitoja. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen ja hyvinvointiosaaminen.

S26 Kirjallisuuden kontekstit (pakollinen) 2 op (moduuli S28)

Opintojaksolla syvennetään opiskelijan kaunokirjallisuuden tuntemusta sekä kykyä tarkastella kirjallisuutta sen kulttuurisessa ja historiallisessa syntykontekstissa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat globaali- ja kulttuuriosaaminen ja yhteiskunnallinen osaaminen.

S27 Vuorovaikutustaitojen syventäminen (valinnainen) 2 op (moduuli S29)

Opintojaksolla opiskelija oppii arvioimaan puhe- ja vuorovaikutustaitojen merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa, arjessa ja työelämässä. Vuorovaikutusta ja sen etiikkaa, vuorovaikutussuhteita, ongelmanratkaisua ryhmässä ja niissä tarvittavia taitoja tarkastellaan eri näkökulmista. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu vuorovaikutusosaaminen. Opintojakso toteutetaan mahdollisesti yhteistyössä suomen kielen ja kirjallisuuden kanssa

S28 Kirjoitustaitojen syventäminen (valinnainen) 2 op (moduuli S210)

Opintojaksolla kehitetään aineistopohjaisten tekstien tuottamista ja harjaannutaan kirjoitettaville teksteille tyypillisten kielen rakenteiden, sanaston, fraasien ja käsitteiden käyttöön. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä eettisyys ja ympäristöosaaminen.

S29 Lukutaitojen syventäminen (valinnainen) 2 op (moduuli S211)

Opintojakson aikana syvennetään opiskelijan kriittistä ja kulttuurista lukutaitoa sekä taitoa tulkita erilaisia tekstejä. Lisäksi syvennetään kykyä ymmärtää tekstin tavoitteiden ja kontekstien merkitystä tekstin tulkinnassa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

S210 Yo-kokeeseen kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Kertaavalla opintojaksolla tutustutaan s2-ylioppilaskokeen määräyksiin ja ohjeisiin sekä toimimiseen kirjoitustilanteessa. Kerrataan tehtävänantoon liittyvät seikat ja kirjoitusprosessin vaiheet. Opintojaksoa ei voi suorittaa itsenäisesti. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

3. TOINEN KOTIMAINEN KIELI, RUOTSI B1-oppimäärä

RUB1 1 Opiskelutaidot ja ruotsin kieli arjessani (pakollinen) 4 op (moduulit RUB1 1, RUB1 2)

Opintojaksossa yhdistyy ruotsin kaksi ensimmäistä moduulia. Opintojakson tehtävänä on johdattaa ja motivoida opiskelijaa lukion toisen kotimaisen kielen opintoihin ja kasvattaa opiskelijan tietoisuutta omasta kieli- ja kulttuuritaustastaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Opintojakso myös vahvistaa opiskelijan tietoisuutta ruotsin kielen taustasta, historiasta ja asemasta Suomessa sekä ohjaa opiskelijaa löytämään ruotsin kielen vaikutuksesta kertovia kielellisiä ja kulttuurisia piirteitä omasta arjesta ja yhteiskunnasta. Lisäksi opintojakso kannustaa opiskelijaa kehittämään omia opiskelustrategioitaan, käyttämään ruotsia rohkeasti sekä kehittämään omia vuorovaikutustaitojaan eri tilanteissa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutus- ja hyvinvointiosaaminen.

RUB1 2 Kulttuuri ja mediat (pakollinen) 2 op (moduuli RUB1 3)

Opintojakson tehtävänä on vahvistaa opiskelijan monilukutaitoa ja erilaisten tekstien tulkitsemis- ja tuottamistaitoja ruotsinkielisiä medioita hyödyntäen. Opintojakson aikana tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen sekä monitieteinen ja luova osaaminen.

RUB1 3 Ympäristömme (pakollinen) 2 op (moduuli RUB1 4)

Opintojakson aihepiireinä ovat kulttuurinen moninaisuus, erilaiset elinympäristöt sekä yhteiskunnalliset aiheet nuorten näkökulmasta. Opintojakson tehtävänä on vahvistaa opiskelijan monilukutaitoa ja erilaisten tekstien tulkitsemis- ja tuottamistaitoja hyödyntäen erilaisia oppimisympäristöjä. Opiskelija tutustuu opintojakson aikana erilaisiin tekstityyppeihin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat globaali- ja kulttuuriosaaminen sekä yhteiskunnallinen osaaminen.

RUB1 4 Opiskelu- ja työelämä (pakollinen) 2 op (moduuli RUB1 5)

Opintojakson tehtävänä on, että opiskelija tutustuu mahdollisuuksiin opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä ja tutustuu pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat globaali- ja kulttuuriosaaminen sekä yhteiskunnallinen osaaminen. Opintojakson aikana täydennetään kieliprofiilia tulevaisuuden tarpeita varten sekä laaditaan erilaisia hakemuksia.

RUB1 5 Viesti ja vaikuta puhuen (valinnainen) 2 op (moduuli RUB1 6)

Opintojakson tehtävänä on syventää opiskelijan taitoa tuottaa ruotsin kieltä suullisesti, ymmärtää puhuttua ruotsin kieltä ja rakentaa dialogia. Opintojaksoon sisältyy Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen tai erillisen ohjeistuksen mukaisten näyttöjen suorittaminen. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu vuorovaikutusosaaminen.

RUB1 6 Kestävä elämäntapa (valinnainen) 2 op (moduuli RUB1 7)

Opintojakson keskeisiä aihepiirejä ovat kestävä kehitys ja elämäntapa, eettisyys ja vastuullisuus sosiaalisen median käytössä, sekä sananvapaus. Opintojakson tehtävänä on syventää oppimäärän pakollisten opintojakson teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä vuorovaikutusosaaminen.

RUB1 7 Ruotsin kertaus yo-kokeeseen (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojakson aikana tutustutaan ylioppilaskokeen erilaisiin tehtävyytyyppeihin ja harjoitellaan niihin vastaamista monipuolisesti. Opintojakson painotuksia voidaan säätää opiskelijoiden toiveiden mukaan. Opintojakson lopussa opiskelija tekee ruotsin preliminäärikokeen. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen vaatii läsnäoloa oppitunneilla eikä sitä voi suorittaa itsenäisesti.

ENA5-RUB4-OP2 Opiskelu ja työelämä (pakollinen) 6 op (moduulit OP2, RUB1 5 ja ENA6)

Tämän kolme oppiainetta yhdistävän opintojakson aikana opiskelija saa kokemuksia ja taitoja opiskeluun, opiskelijaelämään, työnhakuun ja työelämään kansainvälisessä maailmassa. Hän saa mahdollisuuden vahvistaa itsetuntemustaan ja itsetuntoaan, jotta tulevaisuuden valinnat ja arjen hallinta sujuisivat paremmin.

Opintojakso yhdistää teoriaa ja käytäntöä kaikissa mukana olevissa oppiaineissa. Opintojakson aikana harjoitellaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi erilaisia käytännön tilanteita, jotka liittyvät opintoihin ja työhön hakeutumiseen (esim. työhakemuksen ja ansioluettelon/cv:n tekeminen, omista vahvuuksista ja urasuunnitelmista kertominen). Opintojakson jälkeen opiskelija osaa hyödyntää opintojakson aikana oppimiansa taitoja sekä tekemiänsä tuotoksia myös aidossa kontekstissa, kun hän hakeutuu jatko-opintoihin ja työelämään. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen ja globaali- ja kulttuuriosaaminen.

4. A1-KIELI ENGLANTI

ENA 1 Minun ja muiden englanti (pakollinen) 4 op (moduulit ENA 1, ENA 2)

Opintojaksossa yhdistyvät englannin kaksi ensimmäistä moduulia. Opintojakson tehtävänä on avata lukion kielten opiskelun tavoitteita suhteessa jatkuvaan oppimiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin muutosten monikielisessä maailmassa. Opintojakso totuttaa opiskelijaa lukion kielten opiskeluun, jossa kohdekieltä käytetään mahdollisimman paljon. Tehtävänä on kehittää opiskelijan kielitietoisuutta ja kieli-identiteettiä sekä itse- ja vertaisarviointitaitoja sekä vahvistaa opiskelijan ja ryhmän hyvinvointiosaamista.

Tämän lisäksi opintojakson tehtävänä on tarkastella englannin kielen aseman kehittymistä lingua francana globaaleissa konteksteissa ja vuorovaikutustilanteissa, joissa englanti ei välttämättä ole kenenkään äidinkieli. Tehtävänä on myös tarkastella, miten kieli ja kielitaito vaikuttavat eettisesti kestävään toimintaan kaikessa viestinnässä. Opintojaksossa avataan rakentavan vuorovaikutuksen (mediaatio) käsitettä keskeisenä kielitaidon osa-alueena. Laaja-alaisen oppimisen osa-alueista tässä opintojaksossa keskitytään vuorovaikutusosaamiseen, globaali- ja kulttuuriosaamiseen, sekä hyvinvointiosaamiseen.

ENA 2 Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisen välineenä (pakollinen) 2 op (moduuli ENA 3)

Opintojakso syventää kulttuurista ymmärrystä ja siinä tarkastellaan kielten ja kulttuurien moninaisuutta sekä arvoja ja merkityksiä, jotka välittyvät kulttuurin kautta yksilölle ja yhteisölle. Opintojaksolla opiskelija oppii tekemään omia tulkintoja erilaisista aihepiiriin liittyvistä teksteistä, tuottamaan tekstejä monipuolisesti itselle tärkeistä kulttuuriaiheista ja -ilmiöistä ja vahvistamaan taitoa käyttää reflektointia kielenoppimisen välineenä. Opintojaksolla luetaan kaunokirjallinen teos englannin kielellä ja kirjoitetaan siitä kirjaraportti. Laaja-alaisen oppimisen osa-alue: globaali- ja kulttuuriosaaminen.

ENA 3 Englannin kieli vaikuttamisen välineenä (pakollinen) 2 op (moduuli ENA 4)

Tässä opintojaksossa opiskelija tarkastelee englannin kieltä yhteiskunnallisen vaikuttamisen välineenä kansalaisyhteiskunnassa. Jakson keskeisiä aihepiirejä ovat ajankohtaiset ihmisoikeuskysymykset ja tasa-arvo, yksilön vastuut ja velvollisuudet, sananvapaus, neuvottelemisen taidot sekä median rooli asenteiden muokkaajana. Laaja-alaisen oppimisen osa-alue: yhteiskunnallinen osaaminen.

ENA 4 Kestävä tulevaisuus ja tiede (pakollinen) 2 op (moduuli ENA 5)

Tässä opintojaksossa opiskelija tarkastelee ja oppii englannin kieltä kestävän tulevaisuuden ja tieteen kontekstissa. Keskeisinä sisältöinä ovat eri tieteen alojen lisäksi erilaiset tulevaisuuden visiot, kestävää tulevaisuutta rakentavat innovaatiot, lähdekriittisyys. Laaja-alaisen oppimisen osa-alue: monitieteinen ja luova osaaminen.

ENA 5 Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (pakollinen) 2 op (moduuli ENA 6)

Tämän opintojakson aikana opiskelija saa kokemuksia ja taitoja opiskeluun, opiskelijaelämään, työnhakuun ja työelämään kansainvälisessä maailmassa. Hän saa mahdollisuuden vahvistaa itsetuntemustaan ja itsetuntoaan, jotta tulevaisuuden valinnat ja arjen hallinta sujuisivat paremmin.

Opintojakso yhdistää teoriaa ja käytäntöä. Opintojakson aikana harjoitellaan erilaisia käytännön tilanteita, jotka liittyvät opintoihin ja työhön hakeutumiseen (esim. työhakemuksen ja ansioluettelon/cv:n tekeminen, omista vahvuuksista ja urasuunnitelmista kertominen). Opintojakson jälkeen opiskelija osaa hyödyntää opintojakson aikana oppimiaan taitoja sekä tekemiänsä tuotoksia myös aidossa kontekstissa, kun hän hakeutuu jatko-opintoihin ja työelämään. Laaja-alaisen oppimisen osa-alue: yhteiskunnallinen osaaminen.

ENA 6 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (valinnainen) 2 op (moduuli ENA 7)

Tämän opintojakson sisältöjä ovat kestävä kehitys sekä maailmanlaajuisessa mittakaavassa, että opiskelijan omassa elämänpiirissä. Keskeisinä osa-alueina ovat myös lähdekritiikki sekä ratkaisukeskeinen ajattelu. Laaja-alaisen oppimisen osa-alue: eettisyys ja ympäristöosaaminen.

ENA 7 Viesti ja vaikuta puhuen (valinnainen) 2 op (moduuli ENA 8)

Opintojakson keskeisin sisältö on suullinen ilmaisu sen eri konteksteissa ja rekistereissä. Lisäksi harjoitellaan kuuntelua ja kerrataan aikaisempien opintojaksojen aihepiirien sanastoa. Jakson lopussa on Opetushallituksen suullinen koe, jonka suorittamisesta opiskelija saa kielitaitotodistuksen. Kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti. Laaja-alaisen oppimisen osa-alue: vuorovaikutusosaaminen

ENA 8 Englannin kertausjakso abiturienteille (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Kertausjakso painottuu erityisesti kuullun ymmärtämisen ja kirjoittamisen harjoitteluun, mutta jakson aikana voidaan kerrata myös luetun ymmärtämisen tekniikoita ja kieliopin keskeisimpiä kohtia opiskelijoiden toiveiden mukaisesti. Ei oppikirjaa. Materiaalina käytetään edellisten vuosien yo-kokeita sekä opettajan valitsemaa kertausmateriaalia. Jakson lopussa opiskelija tekee englannin preliminäärikokeen. Opintojakso vaatii läsnäoloa oppitunneilla eikä sitä voi suorittaa itsenäisesti. Laaja-alaisen oppimisen osa-alue: vuorovaikutusosaaminen.

ENA5-RUB4-OP2 Opiskelu ja työelämä (pakollinen) 6 op (moduulit OP2, RUB1 5 ja ENA6)

Tämän kolme oppiainetta yhdistävän opintojakson aikana opiskelija saa kokemuksia ja taitoja opiskeluun, opiskelijaelämään, työnhakuun ja työelämään kansainvälisessä maailmassa. Hän saa mahdollisuuden vahvistaa itsetuntemustaan ja itsetuntoaan, jotta tulevaisuuden valinnat ja arjen hallinta sujuisivat paremmin.

Opintojakso yhdistää teoriaa ja käytäntöä kaikissa mukana olevissa oppiaineissa. Opintojakson aikana harjoitellaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi erilaisia

käytännön tilanteita, jotka liittyvät opintoihin ja työhön hakeutumiseen (esim. työhakemuksen ja ansioluettelon/cv:n tekeminen, omista vahvuuksista ja urasuunnitelmista kertominen). Opintojakson jälkeen opiskelija osaa hyödyntää opintojakson aikana oppimiaan taitoja sekä tekemiänsä tuotoksia myös aidossa kontekstissa, kun hän hakeutuu jatko-opintoihin ja työelämään. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen ja globaali- ja kulttuuriosaaminen.

5. LUKIOSSA OPETETTAVAT MUUT VIERAAT KIELET

Yläasteella alkaneen B2-kielen opiskelijaryhmä yhdistetään lukiossa alkavaan B3-kielen opiskelijaryhmään kahden B3-kielen kurssin jälkeen.

Lyhyen kielen opiskelu järjestetään etäopetuksena. Tällä hetkellä venäjän ja ranskan kielet opetetaan Suomenjoelta, ja saksan kieli Rautalammilta.

5.1. RANSKA B3-oppimäärä

RAB3 1 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (valinnainen) 2 op (moduuli VKB31)

Opintojakso johdattaa ja motivoi opiskelijaa tavoitteelliseen ranskan kielen opiskeluun sekä vahvistaa opiskelijan mielenkiintoa uutta kieltä ja ranskankielisten maiden kulttuureja kohtaan. Opintojakson aikana opitaan toimimaan rutiininomaisissa viestintätilanteissa sekä tavallisimpia kohteliaisuusfraaseja. Laaja-alaisen oppimisen osa-alue: vuorovaikutusosaaminen.

RAB3 2 Matkalla maailmassa (valinnainen) 2 op (moduuli VKB32)

Opintojaksolla opit kuvailemaan omaa ja perheesi arkea ja toimimaan tavanomaisimmissa asiointi- sekä muissa sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ranskaksi. Laaja-alaisen oppimisen osa-alueet: vuorovaikutusosaaminen, hyvinvointiosaaminen.

RAB3 3 Elämän tärkeitä asioita (valinnainen) 2 op (moduuli VKB33)

Opintojakson aihepiirit liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, vapaa-ajan viettoon, harrastuksiin ja kouluun. Harjoittelet erilaisia sosiaalisen kohtaamisen tilanteita arjessa sekä tavanomaisissa viestintätilanteissa. Laaja-alaisen oppimisen osa-alueet: vuorovaikutusosaaminen, hyvinvointiosaaminen.

RAB3 4 Monenlaista elämää (valinnainen) 2 op (moduuli VKB34)

Opintojaksossa tutustut sekä ranskankielisen maailman, että Suomen ihmisiin ja vertaillet heidän tapojaan ja kulttuuriaan. Tutustut myös ranskan kielen maantieteelliseen levinneisyyteen ja sen eri variantteihin (frankofonia). Laaja-alaisen oppimisen osa-alueet: vuorovaikutusosaaminen, globaali- ja kulttuuriosaaminen.

RAB3 5 Hyvinvointi ja huolenpito (valinnainen) 2 op (moduuli VKB35)

Tutustut erilaisiin elämäntapoihin, hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttaviin asioihin. Opit kertomaan ihmisen elämänvaiheista sekä tuntemuksistasi ja mielipiteistäsi. Opintojaksossa harjoitellaan vuorovaikutuksen ylläpitoa ja aktiivisen kuuntelun taitoa. Laaja-alaisen oppimisen osa-alueet: vuorovaikutusosaaminen, hyvinvointiosaaminen.

RAB3 6 Kieli ja kulttuuri (valinnainen) 2 op (moduuli VKB36)

Tutustut historiallisiin ja ajankohtaisiin ranskankielisen kulttuurialueen aiheisiin. Moduulin aikana pääset tutustumaan myös itseäsi kiinnostaviin kulttuuriaiheisiin ja tekemään oman ranskankielisen tuotoksen. Laaja-alaisen oppimisen osa-alueet: vuorovaikutusosaaminen, globaali- ja kulttuuriosaaminen.

RAB3 7 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (valinnainen) 2 op (moduuli VKB37)

Tässä opintojaksossa pääset harjoittelemaan kieltä erilaisissa opiskeluun ja työelämään liittyvissä tilanteissa. Opit myös kertomaan tulevaisuudensuunnitelmistasi ranskaksi. Laaja-alaisen oppimisen osa-alueet: vuorovaikutusosaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen.

RAB3 8 Mediat ja monilukutaito (valinnainen) 2 op (moduuli VKB38)

Tässä jaksossa opit lukemaan ja tulkitsemaan eri tasoisia ja pituisia tekstejä. Jakson keskeisiä aihepiirejä ovat erilaiset ajankohtaiset aiheet, ranskankieliset mediat ja lähdekritiikki. Laaja-alaisen oppimisen osa-alueet: vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen.

RAB3 9 Käytännön ranskaa aidossa kontekstissa (koulukohtainen valinnainen) 2 op

Tässä opintojaksossa tutustutaan opiskelijoiden kanssa yhteistyössä valittavan ranskankielisen kaupungin nykypäivään, historiaan ja kulttuuriin omakohtaisesti. Osana opintojaksoa osallistutaan mahdollisuuksien mukaan omakustanteiselle matkalle ko. kaupunkiin. Opintojaksoon voivat osallistua kaikki ranskaa opiskelevat, vähintään kolme opintojaksoa suorittaneet opiskelijat. Etusijalla ovat pidemmälle edenneet opiskelijat. Opintojakso on kolmivaiheinen: tutustuminen kohteeseen, matka ja lopputyö. Laaja-alaisen oppimisen osa-alueet: vuorovaikutusosaaminen, globaali- ja kulttuuriosaaminen.

RAB3 10 Ranskan abikertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojaksolla tutustutaan ylioppilaskokeen erilaisiin tehtävätyyppeihin ja harjoitellaan niihin vastaamista monipuolisesti. Jakson painotuksia voidaan säätää opiskelijoiden toiveiden mukaan. Materiaali voidaan valita opintojaksokohtaisesti ja materiaalina käytetään myös edellisten vuosien yo-kokeita sekä opettajan valitsemaa materiaalia. Opintojakson lopussa opiskelija tekee ranskan preliminäärikokeen. Opintojakso vaatii läsnäoloa oppitunneilla sekä preliminäärikokeeseen osallistumista, eikä sitä voi suorittaa itsenäisesti. Laaja-alaisen oppimisen osa-alue: monitieteinen ja luova osaaminen.

5.2. VENÄJÄ B3-oppimäärä

VEB3 1 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (valinnainen) 2 op (moduuli VKB31)

Opintojaksossa harjoitellaan arkeen liittyviä tilanteita ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Opiskelijaa ohjataan etsimään itselle sopivia keinoja oppia ja opiskella kieltä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu vuorovaikutusosaaminen.

VEB3 2 Matkalla maailmassa (valinnainen) 2 op (moduuli VKB32)

Opintojaksossa harjoitellaan oman elämänpiirin kuvailua sekä selviytymistä tavanomaisista asiointi- ja kohtaamistilanteissa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutus- ja hyvinvointiosaaminen.

VEB3 3 Elämän tärkeitä asioita (valinnainen) 2 op (moduuli VKB33)

Opintojaksossa harjoitellaan erilaisia arjen sosiaalisiin kohtaamisiin ja asiointiin liittyviä tilanteita. Aihepiirit liittyvät vapaa-ajan viettoon, harrastuksiin ja kouluun. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutus- ja hyvinvointiosaaminen.

VEB3 4 Monenlaista elämää (valinnainen) 2 op (moduuli VKB34)

Opintojaksossa tutustutaan venäläisiin tapoihin ja traditioihin sekä kiinnitetään huomiota mahdollisiin kulttuurieroihin. Suomea tarkastellaan venäjän opiskelun näkökulmasta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat globaali- ja kulttuuriosaaminen sekä monitieteinen ja luova osaaminen.

VEB3 5 Hyvinvointi ja huolenpito (valinnainen) 2 op (moduuli VKB35)

Opintojaksossa käsitellään terveyteen, hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviä aiheita sekä harjoitellaan omien mielipiteiden ilmaisua ja keskustelijana toimimista. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutus- ja hyvinvointiosaaminen.

VEB3 6 Kieli ja kulttuuri (valinnainen) 2 op (moduuli VKB36)

Opintojaksossa tarkastellaan kielialueen kulttuurisesti keskeisiä ja ajankohtaisia ilmiöitä. Totut käyttämään venäjän kieltä itsellesi kiinnostavia kulttuuriaiheita tutkiessa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu globaali- ja kulttuuriosaaminen.

VEB3 7 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (valinnainen) 2 op (moduuli VKB37)

Opintojaksolla harjoitellaan kieltä erilaisissa opiskeluun ja työelämään liittyvissä tilanteissa. Opit myös kertomaan tulevaisuudensuunnitelmistasi venäjäksi. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutus- ja yhteiskunnallinen osaaminen.

VEB3 8 Mediat ja monilukutaito (valinnainen) 2 op (moduuli VKB38)

Opintojaksolla vahvistetaan venäjänkielisten medioiden tuntemusta ja käsitellään ajankohtaisia aiheita vahvistaen samalla tekstien tulkitsemiseen ja tiedon luotettavuuden arviointiin tarvittavia strategioita. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä vuorovaikutusosaaminen.

VEB3 9 Käytännön venäjää (koulukohtainen valinnainen) 2 op

Tässä opintojaksossa tutustutaan Pietarin nykypäivään, historiaan ja kulttuuriin omakohtaisesti. Osana opintojaksoa osallistutaan mahdollisuuksien mukaan omakustanteiselle matkalle Pietariin. Opintojaksoon voivat osallistua kaikki venäjää opiskelevat, vähintään 3 opintojaksoa suorittaneet opiskelijat. Etusijalla ovat pidemmälle edenneet opiskelijat. Opintojakso on kolmivaiheinen: tutustuminen

kohteeseen, matka ja lopputyö. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

VEB3 10 Venäjän kertaus yo-kokeeseen (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojakson aikana tutustutaan ylioppilaskokeen erilaisiin tehtävätyyppeihin ja harjoitellaan niihin vastaamista monipuolisesti. Opintojakson painotuksia voidaan säätää opiskelijoiden toiveiden mukaan. Ei oppikirjaa, vaan materiaalina käytetään edellisten vuosien yo-kokeita sekä opettajan valitsemaa materiaalia. Opintojakson lopussa opiskelija tekee venäjän preliminäärikokeen. Opintojakso vaatii läsnäoloa opitunneilla eikä sitä voi suorittaa itsenäisesti.

5.3. SAKSA B3-oppimäärä

SAB3 1 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen (valinnainen) 2 op (moduuli VKB31)

Opintojaksossa harjoitellaan arkeen liittyviä tilanteita ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Opiskelijaa ohjataan etsimään itselle sopivia keinoja oppia ja opiskella kieltä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen.

SAB3 2 Matkalla maailmassa (valinnainen) 2 op (moduuli VKB32)

Opintojaksossa harjoitellaan oman elämänpiirin kuvailua sekä selviytymistä tavanomaisissa asiointi- ja kohtaamistilanteissa. Opiskelijaa rohkaistetaan käyttämään vähäistäkin kielitaitoa sekä hyödyntämään kieltä väylänä omien mielenkiinnon kohteiden pariin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen.

SAB3 3 Elämän tärkeitä asioita (valinnainen) 2 op (moduuli VKB33)

Opintojaksossa harjoitellaan erilaisia arjen sosiaalisiin kohtaamisiin ja asiointiin liittyviä tilanteita. Aihepiirit liittyvät vapaa-ajan viettoon, harrastuksiin ja kouluun. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen.

SAB3 4 Monenlaista elämää (valinnainen) 2 op (moduuli VKB34)

Opintojaksossa tutustutaan saksankielisen maailman tapoihin ja traditioihin sekä kiinnitetään huomiota mahdollisiin kulttuurieroihin. Suomea tarkastellaan saksan opiskelun näkökulmasta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

SAB3 5 Hyvinvointi ja huolenpito (valinnainen) 2 op (moduuli VKB35)

Opintojaksossa käsitellään terveyteen, hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja eri elämänvaiheisiin liittyviä aiheita sekä harjoitellaan omien mielipiteiden ilmaisua ja keskustelijana toimimista. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen sekä hyvinvointiosaaminen.

SAB3 6 Kieli ja kulttuuri (valinnainen) 2 op (moduuli VKB36)

Opintojaksossa tarkastellaan kielialueen kulttuurisesti keskeisiä ja ajankohtaisia ilmiöitä. Opiskelija tottuu käyttämään saksaa itselle kiinnostavia kulttuuriaiheita tutkiessa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

SAB3 7 Opiskelu, työ ja tulevaisuus (valinnainen) 2 op (moduuli VKB37)

Opintojakso tarjoaa mahdollisuuksia pohtia ja harjoitella saksan kieltä erilaisissa kouluun, jatko-opiskeluun, työelämään ja tulevaisuudensuunnitelmiin liittyvissä tilanteissa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen sekä yhteiskunnallinen osaaminen.

SAB3 8 Mediat ja monilukutaito (valinnainen) 2 op (moduuli VKB38)

Opintojaksossa vahvistetaan saksankielisten medioiden tuntemusta ja käsitellään ajankohtaisia aiheita vahvistaen samalla tekstien tulkitsemiseen ja tiedon luotettavuuden arviointiin tarvittavia strategioita. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

SAB3 9 Berliini tutuksi (koulukohtainen valinnainen) 2 op

Tässä opintojaksossa tutustutaan Berliinin nykypäivään, historiaan ja kulttuuriin omakohtaisesti. Osana opintojaksoa osallistutaan mahdollisuuksien mukaan omakustanteiselle matkalle Berliiniin. Opintojaksoon voivat osallistua kaikki saksaa opiskelevat, vähintään 3 opintojaksoa suorittaneet opiskelijat. Etusijalla ovat pidemmälle edenneet opiskelijat. Opintojakso on kolmivaiheinen: tutustuminen kohteeseen, matka ja lopputyö. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

6. MATEMATIIKKA

KAIKILLE YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS:

MAY 1 Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus (pakollinen) 2 op (moduuli MAY1)

Opintojakson aikana kerrataan, vahvistetaan ja syvennetään peruskoulussa opittuja sisältöjä kuten lukujoukkoja, peruslaskutoimituksia ja prosenttilaskentaa. Opetellaan käyttämään potenssien laskusääntöjä ja harjoitellaan funktion kuvaajan piirtoa ja tulkintaa. Tutustutaan matematiikan opiskeluun, kokeisiin ja ylioppilaskirjoituksiin tarvittavien tietokonesovellusten käyttöön. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen ja hyvinvointiosaaminen.

6.1. PITKÄ MATEMATIIKKA

MAA 2 Funktiot ja yhtälöt 1 (pakollinen) 3 op (moduuli MAA2)

Opintojaksossa tutustutaan ilmiöiden matemaattiseen mallintamiseen polynomi-, rationaali- ja juurifunktioiden avulla sekä tutkitaan niiden ominaisuuksia ja ratkaistaan niihin liittyviä yhtälöitä. Polynomifunktion nollakohdat ja niiden yhteys polynomin tekijöihin on kurssin keskeisintä sisältöä. Lisäksi tutkitaan muun muassa potenssifunktioita ja -yhtälöitä, rationaalifunktioita ja -yhtälöitä sekä juurifunktioita ja -yhtälöitä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen ja hyvinvointiosaaminen.

MAA 3 Geometria (pakollinen) 2 op (moduuli MAA3)

Opintojaksossa harjaannutaan hahmottamaan ja kuvaamaan tilaa ja muotoa koskevaa tietoa sekä kaksi- että kolmiulotteisissa tilanteissa. Opitaan käyttämään ohjelmistoja, kun tutkitaan kuvioita ja kappaleita sekä niihin liittyvää geometriaa.

Opintojakson aikana käsitellään kolmioita, monikulmioita, ympyröitä ja avaruuskappaleita sekä kyseisiin kuvioihin ja kappaleisiin liittyviä lauseita. Laskutaidon lisäksi visuaalinen hahmotuskyky kehittyy kurssin aikana. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

MAA 4 Analyyttinen geometria ja vektorit (pakollinen) 3 op (moduuli MAA4)

Tutkitaan geometrisia ongelmia yhtälöiden ja vektorien (Suure jolla sekä suuruus että suunta. Kuvaajissa esitetään nuolilla.) avulla. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu hyvinvointiosaaminen.

MAA 5 Funktiot ja yhtälöt 2 (pakollinen) 2 op (moduuli MAA5)

Opintojaksolla tutustutaan trigonometriin funktioihin sekä eksponentti- ja logaritmifunktioihin. Harjoitellaan yksikköympyrän käyttöä ja erilaisten ilmiöiden mallintamista edellä mainittujen funktioiden avulla. Ratkotaan erilaisia trigonometriä yhtälöitä sekä eksponentti- ja logaritmiyhtälöitä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu eettisyys ja ympäristöosaaminen.

MAA 6 Derivaatta (pakollinen) 3 op (moduuli MAA6)

Tarkastellaan muun muassa kuvaajien kulmakertoimia derivaatan avulla. Derivaatan avulla saadaan selville myös suurimpia ja pienimpiä arvoja eri ongelmille. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu yhteiskunnallinen osaaminen.

MAA 7 Integraali (pakollinen) 2 op (moduuli MAA7)

Eri integraalitekniikoiden opiskelu (Integrointi tarkoittaa esim. funktion kuvaajan ja x-akselin väliin jäävän pinta-alan määrittämistä). Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

MAA 8 Tilastot ja todennäköisyys (pakollinen) 2 op (moduuli MAA8)

Opitaan havainnollistamaan mm. diskreettiä tilastollista jakaumaa ja kahden muuttujan yhteisjakaumaa. Perehdytään todennäköisyyden käsitteeseen ja laskusääntöihin. Opitaan käyttämään ohjelmistoja digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa sekä tilastollisen tiedon esittämisessä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu yhteiskunnallinen osaaminen.

MAA 9 Taloustieto (pakollinen) 1 op (moduuli MAA9)

Opintojakso on tarkoitettu pitkän matematiikan opiskelijoille. Opitaan soveltamaan lukujonojen kaavoja talouteen liittyvissä matemaattisissa ongelmissa. Opitaan sovittamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja ja opitaan laskemaan muun muassa korkolaskuja. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu hyvinvointiosaaminen.

MAA 10 3D-geometria (valinnainen) 2 op (moduuli MAA10)

Opintojaksossa syvennetään vektorilaskennan osaamista sekä tutkitaan erilaisia 3-ulotteisia objekteja geometria ja vektorilaskennan kautta. Harjoitellaan erilaisten ohjelmistojen käyttöä 3D-geometrian mallinnuksessa. Lisäksi vahvistetaan

avaruusgeometrian osaamista ääriarvosovellusten yhteydessä ja tutustutaan kahden muuttujan funktioon. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

MAA 11 Algoritmit ja lukuteoria (valinnainen) 2 op (moduuli MAA11)

Opintojaksossa tutustutaan erilaisuus esimerkkialgoritmeihin (=toimintamalli tietynlaisen ongelman ratkaisuun), tutustutaan matemaattiseen logiikkaan, tutkitaan kokonaislukujen ominaisuuksia. Työskentelyn apuna pyritään mahdollisuuksien mukaan käyttämään myös ohjelmointia. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu eettisyys ja ympäristöosaaminen.

MAA 12 Analyysi ja jatkuva jakauma (valinnainen) 2 op (moduuli MAA12)

Tutkitaan funktioiden käänteisfunktioita ja petrataan integraalilaskennan taitoja. Pehdytään jatkuviin todennäköisyysjakaumiin ja normaalijakaumaan niiden esimerkkinä. Opetellaan käyttämään tietokonetta esimerkiksi funktion ominaisuuksien tutkimiseen sekä epäoleellisten integraalien laskemiseen. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

MAA 13 Pitkän matematiikan kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojakson tavoitteena on harjaantua käyttämään opittuja tietoja ja taitoja monipuolisissa ongelmanratkaisutilanteissa sekä valmentaa opiskelijaa mahdollisimman hyvään menestykseen ylioppilaskirjoituksissa ja jatko-opintojen pääsykokeissa. Opintojen ydintä on myös matemaattisten ohjelmien käyttö ongelmanratkaisussa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu hyvinvointiosaaminen.

MAA 14 Lukiolaisen työkalupakki (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojaksossa syvennetään taitoja esittää matematiikan tehtävien ratkaisuja sähköisesti. GeoGebra-ohjelmistolla harjoitellaan funktioiden ja tilastojen käsittelyä, matemaattisten mallien muodostamista sekä geometrisia konstruktioita. Tavoitteena on myös vahvistaa taitojaan TiNspire-ohjelmiston monipuolisessa hyödyntämisessä. Libre Officen Calc –taulukkolaskentaohjelmaa käytetään tilastoaineistojen ja lukujonojen käsittelemiseen ja kuvaamiseen sekä talousmatematiikan laskuihin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

6.2. LYHYT MATEMATIIKKA

MAB 2 Lausekkeet ja yhtälöt (pakollinen) 2 op (moduuli MAB2)

Opintojaksolla harjaannutaan käyttämään matematiikkaa ongelmien ratkaisemisessa ja opitaan luottamaan omiin matemaattisiin kykyihin. Opitaan muodostamaan lausekkeita ja yhtälöitä annettuihin ongelmiin sekä ratkaisemaan yhtälöitä ja tulkitsemaan saatua ratkaisua. Lisäksi harjoitellaan käyttämään erilaisia ohjelmistoja polynomifunktion tutkimisessa sekä polynomiyhtälöihin ja polynomifunktioihin liittyvien sovellusten yhteydessä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu vuorovaikutusosaaminen ja monitieteinen ja luova osaaminen.

MAB 3 Geometria (pakollinen) 2 op (moduuli MAB3)

Opintojaksolla tutustutaan erilaisten kuvioiden ja kappaleiden geometriisiin ominaisuuksiin. Vahvistetaan tasokuvioiden ja kolmiulotteisten kappaleiden kuvien piirtämisen taitoa ja opitaan ratkaisemaan käytännön ongelmia geometriaa hyväksi käyttäen. Lisäksi opitaan käyttämään ohjelmistoja kuvioiden ja kappaleiden tutkimisessa sekä geometriaan liittyvien sovellusten yhteydessä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu yhteiskunnallinen osaaminen.

MAB 4 Matemaattisia malleja (pakollinen) 2 op (moduuli MAB4)

Havainnoidaan erilaisissa reaali maailman ilmiöissä ilmaantuvia säännönmukaisuuksia ja riippuvuuksia ja harjoitellaan kuvaamaan niitä matemaattisilla malleilla. Hyödynnetään taulukkolaskentaohjelmia, kun tutkitaan lineaarisen ja eksponentiaalisen kasvun malleja. Harjoitellaan arvioimaan malleja kriittisesti. Lisäksi opetellaan käyttämään ohjelmistoja polynomi- ja eksponenttifunktion tutkimisessa sekä polynomipolynomi- ja eksponenttiyhtälöiden ratkaisussa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu yhteiskunnallinen osaaminen ja eettisyys ja ympäristöosaaminen.

MAB 5 Tilastot ja todennäköisyys (pakollinen) 2 op (moduuli MAB5)

Opintojaksolla käsitellään ja tulkitaan erilaisia tilastollisia aineistoja. Perehdytään todennäköisyyslaskennan perusteisiin ja sitä havainnollistaviin malleihin. Harjoitellaan käyttämään ohjelmistoja digitaalisessa muodossa olevan datan hakemisessa, käsittelyssä ja tutkimisessa sekä havaintoaineiston tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyslaskennassa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu yhteiskunnallinen osaaminen.

MAB 6 Talousmatematiikka (pakollinen) 2 op (moduuli MAB6 ja MAB7)

Opetellaan talousmatematiikan peruskäsitteitä ja syvennetään prosenttilaskennan taitoja. Opetellaan hyödyntämään matemaattisia valmiuksia resurssien riittävyyteen, talouden suunnitteluun, yrittäjyyteen ja kannattavuuden laskentaan. Tulkitaan taloudellisia tilanteita erilaisilla matemaattisilla malleilla ja pohditaan niiden rajoituksia. Laskelmien tekemisessä ja sovellusten yhteydessä hyödynnetään ohjelmistoja. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu hyvinvointiosaaminen ja globaali- ja kulttuuriosaaminen.

MAB 7 Matemaattinen analyysi (valinnainen) 2 op (moduuli MAB8)

Opintojaksolla harjoitellaan tulkitsemaan graafisesti ja algebrallisesti funktioiden kulkua. Funktion muutosnopeutta tutkitaan ensin numeerisesti ja graafisesti ja sitten derivaatan avulla. Opetellaan käyttämään ohjelmistoja funktion kulun tutkimisessa sekä funktion derivaatan ja suljetun välin ääriarvojen määrittämisessä sovellusten yhteydessä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu vuorovaikutusosaaminen.

MAB 8 Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat (valinnainen) 2 op (moduuli MAB9)

Tutustutaan binomijakaumaan ja normaalijakaumaan matemaattisina malleina. Opitaan laskemaan tilastollisiin jakaumiin liittyviä tunnuslukuja ja todennäköisyyksiä sekä ohjelmistojen kanssa että ilman niitä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen ja vuorovaikutusosaaminen.

MAB 9 Lyhyen matematiikan kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojakson tavoitteena on harjaantua käyttämään opittuja tietoja ja taitoja monipuolisissa ongelmanratkaisutilanteissa sekä valmentaa opiskelijaa mahdollisimman hyvään menestykseen ylioppilaskirjoituksissa ja jatko-opintojen pääsykokeissa. Opintojen ydintä on myös matemaattisten ohjelmien käyttö ongelmanratkaisuihin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu hyvinvointiosaaminen.

MAB 10 Lukiolaisen työkalupakki (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojaksolla syvennetään taitoja esittää matematiikan tehtävien ratkaisuja sähköisesti. GeoGebra-ohjelmistolla harjoitellaan funktioiden ja tilastojen käsittelyä, matemaattisten mallien muodostamista sekä geometrisia konstruktioita. Tavoitteena on myös vahvistaa taitojaan TiNspire-ohjelmiston monipuolisessa hyödyntämisessä. Libre Officen Calc –taulukkolaskentaohjelmaa käytetään tilastoaineistojen ja lukujonojen käsittelemiseen ja kuvaamiseen sekä talousmatematiikan laskuihin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

7. BIOLOGIA

BI 1 Elämä ja evoluutio (pakollinen) 2 op (moduuli BI1)

Opintojaksolla perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Keskeinen näkökulma on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen. Lisäksi tutustutaan biologiseen tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteitä. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen.

BI 2 Ekologian perusteet ja ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin (pakollinen) 2 op (moduulit BI2 ja BI3)

Tavoitteena on saada perustiedot ekologiasta, tuntea ympäristötekijöiden vaikutuksia eliöihin ja perehtyä luonnon monimuotoisuuteen ja sitä uhkaaviin tekijöihin. Näiden lisäksi tutustutaan myös ekologisen tutkimuksen soveltamiseen ekosysteemien ja monimuotoisuuden suojelussa, erilaisiin ympäristöongelmiin Suomessa ja muualla maailmassa ja niiden ratkaisukeinoihin. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

BI 3 Solu ja perinnöllisyys (valinnainen) 2 op (moduuli BI4)

Opintojaksolla tarkastellaan tumallisen solun rakennetta ja toimintaa, solujen lisääntymistä ja periytymisen perusteita. Solujen toimintoja havainnollistetaan myös kokeellisella työskentelyllä. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat vuorovaikutusosaaminen sekä monitieteinen ja luova osaaminen.

BI 4 Ihmisen biologia (valinnainen) 2 op (moduuli BI5)

Opintojaksolla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot ja lisääntyminen sekä ihmiselimistön kyky sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan. Opiskelija myös suunnittelee ja toteuttaa pienen, ihmisen elimistön toimintaa mittaavan kokeellisen työn ja esittää sen tulokset. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuu hyvinvointiosaaminen.

BI 5 Biotekniikka ja sen sovellukset (valinnainen) 2 op (moduuli BI6)

Tarkastelun kohteena opintojaksolla on geenitekniikan ja mikrobiologian erilaiset menetelmät ja sovellukset esimerkiksi lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävässä käytössä. Opiskelija tunnistaa näihin liittyviä mahdollisuuksia ja riskejä sekä pystyy esittämään eettisesti perusteltuja mielipiteitä. Aiheita käsitellään usein myös mediassa, joten mediakriittisyyttä pyritään harjoittelemaan kurssin aikana. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen sekä eettisyys ja ympäristöosaaminen.

BI 6 Biologian kertaus yo-kokeeseen (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojaksolla tutustutaan ylioppilaskirjoitusten määräyksiin ja ohjeisiin biologian kannalta sekä harjoitellaan erilaisiin tehtävätyyppeihin vastaamista, jolloin myös sisältöjä tulee samalla kerrattua. Opintojakso arvostellaan suoritusmerkinnällä ja sen saamiseksi edellytetään läsnäoloa oppitunneilla ja preliminäärikokeen suorittamista. (Ei voi suorittaa itsenäisesti).

8. MAANTIEDE

GE 1 Maailma muutoksessa (pakollinen) 2 op (moduuli GE1)

Perehdytään muuttuvan maailman ja sen alueellisten ilmiöiden tarkasteluun ympäristön muutosten ja ihmiskunnan muutosten kautta. Seurataan ajankohtaisia uutisia ja hahmotetaan maailmanlaajuisia muutoksia sekä luonnon, ympäristön että ihmiskunnan kannalta. Lisäksi pohditaan mahdollisuuksia muutosten hillitsemiseen ja niihin varautumiseen. Geomediaa hyödynnetään tiedon hankkimisessa, esittämisessä ja analysoimisessa. Keskeiset sisällöt: maantiede tieteenalana, ympäristön muutoksia ja niiden ratkaisukeinoja ja ihmiskunnan muutoksia. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat hyvinvointiosaaminen ja yhteiskunnallinen osaaminen.

GE 2 Sininen planeetta (valinnainen) 2 op (moduuli GE2)

Opintojaksossa tarkastellaan luonnonmaantieteellisiä ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisinä näkökulmina ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Kaikkia teemoja käsitellään alueellisesta näkökulmasta. Teemojen yhteydessä käsitellään myös niihin liittyviä riskejä ja ongelmia sekä myönteistä kehitystä. Keskeiset ja sisällöt: luonnonmaantieteellinen ajattelu, Maan planetaariset liikkeet ja niistä johtuvat ilmiöt, ilma-, vesi- ja kivikehä ja maannokset ja kasvillisuusalueet. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuu eettisyys ja ympäristöosaaminen.

GE 3 Yhteinen maailma (valinnainen) 2 op (moduuli GE3)

Opintojaksossa tarkastellaan ihmismaantieteellisiä ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta ja vuorovaikutusta. Keskeisinä näkökulmina ovat luonnonvarojen ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien arviointi ihmistoiminnan kannalta sekä ihmistoiminnan vastuullisuus ja ympäristön hyvinvointi. Kaikkia teemoja käsitellään alueellisesta näkökulmasta. Teemojen yhteydessä käsitellään myös niihin liittyviä riskejä ja ongelmia sekä myönteistä kehitystä. Geomediaa käytetään tiedon hankintaan, esittämiseen ja analysointiin. Keskeiset sisällöt: ihmismaantieteellinen ajattelu, väestö, asutus ja kulttuurit, kaupungit ja kaupungistuminen, tuotannot alueelliset piirteet ja luonnonvarojen kestävä käyttö ja

liikkuminen, palvelut ja vuorovaikutus. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat globaali- ja kulttuuriosaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen.

GE 4 Geomedia- tutki, osallistu ja vaikuta (valinnainen) 2 op (moduuli GE4)

Aiemmin opitut maantieteen tiedot ja taidot sovelletaan tutkielman tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin toteuttamisessa. Tämän lisäksi perehdytään maantieteelliseen tutkimukseen, aluesuunnitteluun ja osallistuvan suunnittelun periaatteisiin. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä vuorovaikutustaidot.

GE5 Maantieteen kertaus yo-kokeeseen (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojaksolla tutustutaan ylioppilaskirjoitusten määräyksiin ja ohjeisiin maantieteen kannalta sekä harjoitellaan erilaisiin tehtävätyyppisiin vastaamista, jolloin myös sisältöjä tulee samalla kerrattua. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä ja sen saamiseksi edellytetään läsnäoloa oppitunneilla ja preliminäärikokeen suorittamista. (Ei voi suorittaa itsenäisesti).

9. FYSIIKKA

FY 1 Fysiikan peruskurssi (pakollinen) 2 op (moduulit FY1 ja FY2)

Opintojaksossa opiskelija saa kuvan fysiikan kokeellisesta luonteesta ja tutustuu kvantitatiiviseen mallintamiseen. Keskeisenä näkökulmana on, miten uutta tietoa rakennetaan tekemällä havaintoja ja kokeita fysiikalle ominaisella tavalla. Opintojakso kehittää yhteistyötaitoja ja luo perustaa monitieteiselle ja luovalle osaamiselle.

Opintojaksossa perehdytään myös siihen, miten energiaa tuotetaan, siirretään ja käytetään sekä mitä vaikutuksia näillä toiminnoilla on ympäristöön, yhteiskuntaan ja ihmisten hyvinvointiin. Keskeisenä näkökulmana on energian käsitteen ilmeneminen näissä yhteyksissä sekä se, miten energian käsite jäsentää ja täsmentää aiheesta käytävää keskustelua ja siihen liittyviä näkemyksiä.

Laaja-alaisia osaamisaloja opintojaksolla edustavat monitieteinen ja luova osaaminen (Fysiikka liittyy moniin eri tieteen aloihin. Luovuutta vaaditaan esimerkiksi opiskelijatöiden ja esitelmien tekemisessä.), hyvinvointiosaaminen (Yhteiskunnan ja ympäristön hyvinvoinnin edistäminen vaatii fysiikan ja sitä kautta luonnon ymmärtämistä.) sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen (Fysiikan jatko-opiskelut edellyttävät kanssakäymistä kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa.).

FY 2 Energia ja lämpö (valinnainen) 2 op (moduuli FY3)

Opintojaksossa tutkitaan termodynaamisia systeemejä, energian siirtymistä systeemien välillä ja energian siirtymisen vaikutuksia. Keskeiset sisällöt liittyvät esimerkiksi energiantuotantoon, ilmastomuutokseen ja rakentamiseen. Opintojakso antaa valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon.

Laaja-alaisia osaamisaloja opintojaksolla edustavat yhteiskunnallinen osaaminen (Energiantuotanto on lähes tärkein yhteiskuntiemme toiminnoista.), eettisyys ja ympäristöosaaminen (Lämpöopin avulla ymmärrämme paremmin kuinka esim. eri energiantuotantotavat vaikuttavat ympäristöömme.).

FY 3 Voima ja liike (valinnainen) 2 op (moduuli FY4)

Opintojaksossa tarkastellaan tasaista ja muuttuvaa liikettä. Opintojaksossa perehdytään voimaan olennaisena kappaleiden välisiä vuorovaikutuksia kuvaavana suureena ja siihen, miten Newtonin II lakia käytetään mallinnettaessa voiman vaikutusta liiketilän muutokseen. Energiaa ja liikemäärää tarkastellaan mekaniikan keskeisinä käsitteinä ja säilyvinä suureina.

Laaja-alaisia osaamisaloja opintojaksolla edustavat yhteiskunnallinen osaaminen (On tärkeää hallita voimien tasapainotilanteet rakennusteknologiassa, ettei esim. tuulet pääse tärisyttämään siltoja hajalle.) sekä eettisyys ja ympäristöosaaminen (Esim. voimahallinnan kautta pystymme rakentaamaan vain sen verran kuin on tarpeellista, jolloin säästämme luonnonvarojamme ja energiaa.).

FY 4 Jaksollinen liike ja aallot (valinnainen) 2 op (moduuli FY5)

Opintojaksossa syvennetään edellisessä opintojaksossa omaksuttuja tietoja ja taitoja. Opintojaksossa perehdytään harmoniseen vuorovaikutukseen ja gravitaatiovuorovaikutukseen sekä niiden aiheuttamiin liikeilmiöihin. Opintojaksossa tutkitaan ja mallinnetaan ääntä ja ääni-ilmiöitä mekaanisina aaltoliikkeinä.

Laaja-alaisia osaamisaloja opintojaksolla edustavat yhteiskunnallinen osaaminen (Esim. akustiikka on tärkeä ääniopin osa-alue, joka vaikuttaa eri vuorovaikutuspaikoissamme.) ja vuorovaikutusosaaminen (Tällä kuten kaikilla muillakin fysiikan kursseilla keskitytään myös opiskelijoiden välisiin sekä opettajan ja opiskelijoiden välisiin vuorovaikutustaitoihin.).

FY 5 Sähkö (valinnainen) 2 op (moduuli FY6)

Opintojakson perehdytään keskeisimpiin sähköistä vuorovaikutusta kuvaaviin malleihin sekä sähköenergian ja sähkötekniikan käsitteisiin. Opiskelija saa perustiedot yksinkertaisten virtapiirien suunnittelusta ja tutkimisesta. Opintojaksossa käsitellään myös sähköturvallisuutta ja tutustutaan sähkötekniikan sovelluksiin.

Laaja-alaisia osaamisaloja opintojaksolla edustavat eettisyys ja ympäristöosaaminen (Sähköoppi liittyy lukuisiin ympäristöömme vaikuttaviin tekniikoihin.).

FY 6 Sähkömagnetismi ja valo (valinnainen) 2 op (moduuli FY7)

Opintojaksossa perehdytään sähkömagnetismiin ilmiöalueena, jossa sähköiset ja magneettiset vuorovaikutukset esiintyvät rinnakkain. Moduulissa käsitellään ajasta riippuvia sähkömagneettisia ilmiöitä, joista keskeisin on sähkömagneettinen induktio. Moduulissa tarkastellaan myös sähkömagneettista säteilyä ja erityisesti sen tutuinta lajia, valoa. Sähkömagnetismiin perustuvien sovellusten tarkastelussa keskitytään niiden merkitykseen yhteiskunnan kehityksen mahdollistajana.

Laaja-alaisia osaamisaloja opintojaksolla edustavat monitieteinen ja luova osaaminen (Yhdistetään sekä valo- että sähköoppia toisiinsa.) sekä eettisyys ja ympäristöosaaminen (Tarkastellaan yhteiskunnan energiantuotantoa fysiikan kannalta.).

FY 7 Aine, säteily ja kvantittuminen (valinnainen) 2 op (moduuli FY8)

Opintojaksossa perehdytään kvanttifysiikan käsitteelliseen ja teoreettiseen rakenteeseen sekä niiden kokeelliseen pohjaan. Keskeistä on aineen rakenne ja perusvuorovaikutukset sekä se, miten nämä vaikuttavat aineen ominaisuuksiin.

Opintojakso käsittelee kvanttifysiikan teknologisia sovelluksia sekä sitä, miten kvanttifysiikka ilmenee alkeishiukkastason ilmiöistä nanomittakaavaan ja aina kosmisen mittakaavan ilmiöihin saakka. Tarkastelun kohteena ovat myös erilaiset radioaktiiviseen hajoamiseen, ionisoivaan säteilyyn ja kvantittumiseen perustuvat teknologiat.

Laaja-alaisia osaamisaloja opintojaksolla edustavat hyvinvointiosaaminen (Radioaktiiviselta säteilyltä suojautuminen on nykyaikana yksi kansalaistaidoista.) ja yhteiskunnallinen osaaminen (Ydinvoima on yksi tärkeimmistä energiantuotantotavoista.).

FY 8 Fysiikan kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Kerrataan lukiofysiikka ylioppilaskokeita sekä pääsykokeita varten.

Laaja-alaisia osaamisaloja opintojaksolla edustavat monitieteinen ja luova osaaminen (Käydään läpi useiden eri kurssien teoria ja opetellaan yhdistelemään niitä saman ongelmanratkaisun aikana.).

10. KEMIA

KE 1 Kemian perusopinnot (pakollinen) 2 op (moduulit KE1 ja KE2)

Opintojaksossa vahvistetaan opiskelijan aiempaa kemian osaamista ja tuodaan näkyväksi kemian merkitystä opiskelijan omassa elämässä. Tutustuminen ainemäärän käsitteeseen esittelee kemiasta kvantitatiivisen puolen. Kokeellisessa työssä harjoitellaan erityisesti turvallista ja huolellista työskentelyä sekä johtopäätösten tekemistä havainnoista. Opintojaksossa opiskelija syventää myös käsitystään kemiallisista sidoksista ja niiden merkityksestä aineen ominaisuuksille. Opinnoissa tutustutaan myös luonnontieteiden ratkaisuihin kestävän elämäntavan edistämiseksi. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu yhteiskunnallinen osaaminen.

KE 2 Molekyylit ja mallit (valinnainen) 2 op (moduuli KE3)

Opintojaksossa tarkastellaan hiilen yhdisteitä, niiden rakennetta ja ominaisuuksia. Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään molekyyliden mallintamisessa. Hiilen yhdisteiden kemian merkitystä opiskelijan omaan elämään tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden kannalta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu globaali- ja kulttuuriosaaminen.

KE 3 Kemiallinen reaktio (valinnainen) 2 op (moduuli KE4)

Opintojaksossa tarkastellaan erilaisia kemiallisia reaktioita ja niiden merkitystä elinympäristössä. Reaktioita tutkitaan sekä kokeellisesti että symbolisesti. Reaktioiden tarkastelussa edetään havainnoista reaktiotuotteiden päättelyyn ja reaktioyhtälön kirjoittamiseen. Reaktioyhtälöä käytetään myös reaktion kvantitatiivisessa tarkastelussa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

KE 4 Kemiallinen energia ja kiertotalous (valinnainen) 2 op (moduuli KE5)

Opintojaksossa käsitellään kemiallista energiaa ja energian varastointi- ja hyödyntämistapoja. Siinä perehdytään luonnontieteellisen tutkimuksen suunnitteluun

sekä tarkastellaan hapettumis- ja pelkistymisreaktioita ja niiden sovelluksia. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu eettisyys ja ympäristöosaaminen.

KE 5 Kemiallinen tasapaino (valinnainen) 2 op (moduuli KE6)

Opintojaksossa otetaan käyttöön kemiallisen tasapainon käsite ja tarkastellaan sitä kvantitatiivisesti ja kvalitatiivisesti. Tieto- ja viestintätekniikan avulla esitetään tutkimustuloksia graafisesti ja tulkitaan tuloksia. Opintojakson aikana tutkitaan kokeellisesti reaktionopeuteen ja kemialliseen tasapainoon liittyviä ilmiöitä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu hyvinvointiosaaminen.

KE 6 Kemian kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojakson aikana kerrataan lukiokemian osa-alueita ja valmistaudutaan kemian ylioppilaskokeeseen sekä pääsykokeisiin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu hyvinvointiosaaminen.

11. USKONTO

11.1. EVANKELIS-LUTERILAINEN USKONTO

UE 1 Uskonto ilmiönä –juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (pakollinen) 2 op (moduuli UE1)

Opintojakson aikana tutustutaan uskontoon ja uskonnottomuuteen ilmiönä niin määrittelyn, tutkimuksen kuin ajankohtaisten kysymysten näkökulmasta. Erityisesti kurssilla keskitytään juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin kulttuuritaustaan, syntyyn, keskeisiin ja yhteisiin piirteisiin. Myös näiden uskontojen pyhiin kirjoihin, niiden käyttöön, tutkimukseen ja tulkintaan sekä oppiin, etiikkaan ja elämäntapaan perehdytään. Lähi-idän uskontojen eri suuntauksia ja merkitystä yhteiskuntiin ja kulttuureihin käsitellään myös. Opintojaksossa painottuvat vuorovaikutusosaaminen ja globaali -ja kulttuuriosaaminen.

UE 2 Maailmanlaajuinen kristinusko (pakollinen) 2 op (moduuli UE2)

Opintojaksossa tutustutaan kristinuskoon ja sen eri muotoihin eri puolilla maailmaa. Kurssin aikana perehdytään katolisen, ortodoksisen ja protestanttisen, erityisesti luterilaisen kristillisyyden historiaan, erityispiirteisiin, eettiseen ajatteluun ja yhteiskunnallisiin vaikutuksiin. Kurssilla käsitellään karismaattisuuden ja kristillisperäisten uskontojen erityispiirteitä ja vaikutusta nykypäivänä. Kristinuskon eri suuntausten keskinäisiä suhteita ja asemaa yhteiskunnissa sekä suhtautumista yhteiskunnallisiin ja ympäristökysymyksiin käsitellään kulloinkin ajankohtaisesta näkökulmasta. Opintojaksossa painottuvat monitieteinen, kulttuuri -ja globaaliosaaminen.

UE 3 Kaukoidän uskonnot ja luonnonuskonnot (valinnainen) 2 op (moduuli UE3)

Opintojaksossa perehdytään hindulaisuuteen, buddhalaisuuteen, jainalaisuuteen, sikhiläisyyteen, Kiinan vanhaan kansanuskoon, kungfutselaisuuteen, taolaisuuteen, shintolaisuuteen, luonnonuskontoihin ja uusiin uskonnollisiin liikkeisiin. Kaikista uskonnoista tutustutaan niin keskeisiin piirteisiin, riitteihin, etiikkaan, kulttuuriin, ajatteluun, maailmankuvaan ja yhteiskuntavaikutuksiin. Opintojaksossa painottuvat vuorovaikutusosaaminen ja yhteiskunnallinen osaaminen.

UE 4 Uskonto ja uskonottomuus Suomessa (valinnainen) 2 op (moduuli UE4)

Opintojaksossa tutustutaan uskonnon asemaan, tapoihin, merkitykseen ja uskonnolliseen kulttuuriin Suomessa aina muinaisuskosta nykypäivään. Opintojaksossa perehdytään myös nykypäivän uskonottomuuteen, uskontokritiikkiin ja uskonottomaan tapakulttuuriin Suomessa. Eri uskontojen ja katsomusten välistä dialogia käsitellään ajankohtaisista näkökulmista. Opintojaksossa painottuvat vuorovaikutus -ja hyvinvointiosaaminen.

UE 5 Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa (valinnainen) 2 op (moduuli UE5)

Opintojaksossa käsitellään uskontojen ja taiteen vuorovaikutusta, uskontojen merkitystä taiteen kehityksessä ja uskonnon ilmenemistä eri taidemuodoissa. Perehdytään myös uskonnollisten tilojen arkkitehtuuriin, uskonnollisiin symboleihin ja myytteihin eri taidemuodoissa ja populaarikulttuurissa sekä uskonnollisten kertomusten ja oppien vaikutukseen eri taidemuotojen inspiraation lähteenä. Opintojaksossa painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä vuorovaikutusosaaminen.

UE 6 Uskonto, tiede ja media (valinnainen) 2 op (moduuli UE6)

Opintojaksossa käsitellään uskonnon tutkimuksen ajankohtaisia näkökulmia ja menetelmiä eri tieteenaloilla ja uskonnollista mediaa ja median käyttö uskonnoissa. Samoin kehitetään medianlukutaitoa eri näkökulmista kuten uskontoilmiön käsittely mediassa, uskontoihin liittyvät asenteet ja mielikuvat, uskontojen rooli konflikteissa ja rauhan rakentamisessa, uskonnot ja ympäristökysymykset, uskonnot ja eettiset kysymykset, uskontokritiikki. Opintojaksossa painottuvat yhteiskunnallinen ja hyvinvointiosaaminen.

UE 7 Uskonnon kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Ylioppilaskirjoituksiin valmentava opintojakso, jossa käydään läpi ja harjoitellaan yo-kirjoitusten tehtävätyyppejä ja luodaan kokonaiskuvaa oppiaineen koko oppimäärästä.

11.2. ORTODOKSINEN USKONTO

Ortodoksisen uskonnon opetus järjestetään, jos koulussa on vähintään 3 ortodoksiseen kirkkokuntaan kuuluvaa opiskelijaa. Tällä hetkellä opetus järjestään verkkokursseina. Opetussuunnitelmaa täydennetään myöhemmin.

UO 1 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (pakollinen) 2 op (moduuli UO1)

UO 2 Ortodoksisuus maailmassa (pakollinen) 2 op (moduuli UO2)

UO 3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (valinnainen) 2 op (moduuli UO3)

UO 4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa (valinnainen) 2 op (moduuli UO4)

UO 5 Ortodoksisuuden ja taiteen vuorovaikutus (valinnainen) 2 op (moduuli UO5)

UO 6 Ortodoksisuus, tiede ja media (valinnainen) 2 op (moduuli UO6)

UO 7 Uskonnon kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

12. ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

ET 1 Minä ja hyvä elämä (pakollinen) 2 op (moduuli ET1)

Opintojaksossa keskeisiä aiheita ovat minuus, elämänkatsomus, maailmankatsomus ja maailmankuva. Jaksolla pohditaan hyvän elämän tekijöitä ja ulottuvuuksia kuten tarpeita, onnellisuutta, elämän merkityksellisyyttä, hyvinvointia ja toimintavalmiuksia ja erilaisia hyvän elämän malleja. Opiskelija saa aineksia yksilöllisiin elämänvalintoihin ja elämönhallinnan keinoihin, hän pohtii identiteettiään ja sen sosiaalista ulottuvuutta ja olemassaolon peruskysymyksiä, kuten ihmissuhteita, sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuutta, opiskelua ja työtä sekä vanhenemista ja kuolemaa. Opintojaksossa painottuvat hyvinvointi- ja vuorovaikutusosaaminen.

ET 2 Minä ja yhteiskunta (pakollinen) 2 op (moduuli ET2)

Opintojaksossa harjoitellaan kriittistä ajattelua ja väitteiden järkipäisiä perustelua, median ja muiden informaatiolähteiden kriittistä tarkastelua ja oman ajan yhteiskunnan ja alakulttuurien aatteiden ja arvojen arviointia.

Opiskelija saa eväitä yhteiskunnassa toimimiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen tiedollisten perusteiden pohjalta, hän oppii tarkastelemaan taloudellista ja poliittista valtaa Suomessa ja globaalissa markkinataloudessa, yksilön kuluttajana ja kansalaisena tekemien valintojen vaikutuksia.

Opintojaksossa käsitellään myös ihmisarvon ja ihmisoikeuksien kysymyksiä sekä globaalin oikeudenmukaisuuden, kestäväns tulevaisuuden, ilmastonmuutoksen torjunnan sekä YK:n kestäväns kehityksen tavoitteiden ja Agenda 2030:n teemoja. Opintojaksossa painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen, eettiset taidot ja globaali- ja kulttuuriosaaminen.

ET 3 Kulttuurit (valinnainen) 2 op (moduuli ET3)

Opintojakson keskeisinä sisältöinä ovat: kulttuurin käsite ja merkitys sekä sen erilaiset luokittelut ja käyttötavat, kulttuuri merkityksiin perustuvana inhimillisenä toimintana, erilaiset teoriat kulttuurien kehityksestä ja suhteesta toisiinsa, etnosentrismi ja kulttuurirelativismi. Opiskelija perehtyy myös kulttuuria koskevan tutkimuksen perusteisiin, kulttuuriperinnön eri ulottuvuuksiin, suomalaisen kulttuurin ja identiteettipolitiikan historialliseen rakentumiseen, suomalaisuuden monimuotoisuuteen ja suomalaisiin vähemmistökuulttuureihin, kulttuurien ja sivilisaatioiden vuorovaikutus sekä monokulttuurisuuden mahdottomuuteen, sekä etnisyyden, rasmin ja muun syrjinnän sekä keskinäisen kunnioituksen ja yhdenvertaisuuden historiaan ja nykypäivään eri kulttuureissa. Opintojaksossa painottuvat globaali ja kulttuuriosaaminen sekä eettiset taidot.

ET 4 Katsomukset (valinnainen) 2 op (moduuli ET4)

Opintojaksolla käsitellään katsomuksellisilta käsitteistöä, ihmiskunnan katsomuksellisuuden muotoutumista, katsomusten historiaa, poliittisia maailmankatsomuksia sekä elämäkatsomuksen jäsentämistä katsomushistorian näkökulmasta. Opintojaksossa painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen ja hyvinvointiosaaminen.

ET 5 Uskonnot ja uskonnottomuus (valinnainen) 2 op (moduuli ET5)

Opintojaksolla tutustutaan uskonnon sekä uskonnollisuuden ja uskonnottomuuden tutkimukseen, määrittelyyn ja selittämiseen ja käydään läpi käsityksiä uskontojen alkuperästä ja uskontokritiikkiä sekä Keskeisiä uskonnollisten ilmiöiden ymmärtämiseen liittyviä käsitteitä, kuten myytti, pyhä, riitti, symboli ja jumala.

Opintojakson sisältöjä ovat kristinuskon ja islamin sekä buddhalaisuuden ja hindulaisuuden historiallinen ja maantieteellinen levinneisyys, jakautuminen ja peruspiirteet; Itä-Aasian katsomusperinteiden yleiset piirteet ja ateismi, agnostismi, uskonnottomuus ja sekulaarin humanismin maailmankatsomukselliset perusteet, myös uskonnon ja uskonnottomuuden näkymiseen ja vaikutukseen arkielämässä, politiikassa ja oikeudenkäytössä perehdytään. Opintojaksossa painottuvat globaali -ja kulttuuriosaaminen ja yhteiskunnallinen osaaminen.

ET 6 Tulevaisuus (valinnainen) 2 op (moduuli ET6)

Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat: tulevaisuuden tutkimus, heikot ja vahvat signaalit, tulevaisuustyö, tieteellis-teknologinen vallankumous ja teknologian kehittyminen, ihmiskäsitysten, hyvän elämän ihanteiden, yhteiskunnan, talouden rakenteiden ja työn mahdollinen muutos. Opiskelijat pääsevät pohtimaan yksilön valintoja ja yhteistyötä paremman tulevaisuuden puolesta sekä erilaisia fiktiivisiä tulevaisuuden kertomuksia ja niiden kritiikkejä, dystopioita ja utopioita. Opintojaksossa painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen ja eettiset taidot.

ET 7 Elämäkatsomustiedon kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Ylioppilaskirjoituksiin valmentava opintojakso, jossa käydään läpi ja harjoitellaan yo-kirjoitusten tehtävätyyppejä ja luodaan kokonaiskuvaa oppiaineen koko oppimäärästä.

13. FILOSOFIA

FI 1 Johdatus filosofiseen ajatteluun (pakollinen) 2 op (moduuli FI1)

Opintojaksossa perehdytään siihen, mitä filosofia on, filosofiseen kysymyksenasetteluun sekä ajatteluun filosofian perinteessä ja ajankohtaisissa aiheissa. Opetellaan argumentoimaan johdonmukaisesti, perehdytään filosofisiin peruskysymyksiin, kuten henki ja aine, vapaus ja välttämättömyys, käsitteellinen ja empiirinen, objektiivinen ja subjektiivinen, tiedon ja informaation, arkitiedon ja tieteellisen tiedon sekä tieteen ja pseudotieteen ero, tiedon ja argumentaation luonne eri tiedonaloilla: miten väitteitä muodostetaan, koetellaan ja perustellaan joissain lukion oppiaineissa. Opintojaksossa painottuvat vuorovaikutusosaaminen ja monitieteinen ja luova osaaminen.

FI 2 Etiikka (pakollinen) 2 op (moduuli FI2)

Opintojaksossa käsitellään moraalin luonnetta normijärjestelmänä, moraalialia tarkasteleva normatiivinen ja soveltava etiikkaa, kuten hyveet, seuraukset, oikeudet ja velvollisuudet.

Opintojaksossa perehdytään filosofisiin teorioihin elämän hyvyydestä ja merkityksellisyydestä sekä hyvästä elämäntavasta sekä esimerkkien kautta erilaisiin moraalisiin ratkaisuihin ihmissuhteissa ja elämänvalinnoissa, ympäristöä ja luontoa koskevissa eettisissä kysymyksissä, kuten ilmastonmuutos ja eläinten oikeudet ja etiikka ja yhteiskunta: ihmis- ja perusoikeudet. Opintojaksossa painottuvat eettisyys, yhteiskunnallinen osaaminen ja ympäristöosaaminen.

FI 3 Yhteiskuntafilosofia (valinnainen) 2 op (moduuli FI3)

Opintojaksossa käsitellään yhteiskuntajärjestyksen oikeuttamista, yhteiskuntasopimusteorioita, valtaa, vapautta, tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuuden eri muotoja. Muita aiheita ovat mm. ihmisoikeudet, kansalaisoikeudet ja oikeusvaltio; demokratia ja yhteisöllisyys yhteiskunnallisina arvoina. Erilaisia poliittisia ihanteita kuten liberalismia, sosialismia, anarkismia, konservatismia, nationalismia vertaillaan ja käsitellään eri näkökulmista.

Tutustutaan myös erilaisiin yhteiskunnallisiin utopioihin ja dystopioihin ja punnitaan hyvinvoinnin ja talouden suhdetta; tulo-, varallisuus- ja hyvinvointierojen oikeuttamista ja hyvinvointivaltion käsitettä.

Kulloinkin ajankohtaisia yhteiskuntafilosofisia kysymyksiä kuten ympäristöongelmia, kulttuurien kohtaamista, teknologian ja tekoälyn vaikutuksia, sukupuolta ja valtaa ja eriarvoistavien rakenteita käsitellään. Opintojaksossa painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen.

FI 4 Totuus (valinnainen) 2 op (moduuli FI4)

Opintojakson aikana perehdytään totuuteen monesta näkökulmasta todellisuuden ja tietoisuuden luonteeseen ja totuusteorioihin; totuuden lähestymiseen; välttämättömyyden ja kontingenttiin totuuteen. Myös kielen merkitystä todellisuuden rakentajana käsitellään.

Tavoitteena on, että opiskelija osaa eritellä ja arvioida filosofisia teorioita totuudesta, tiedosta, todellisuuden luonteesta ja tieteestä ja jäsentää ja eritellä tieteellisen tutkimuksen, päättelyn ja selittämisen luonnetta sekä ymmärtää erilaisia tieteellisiä menetelmiä sekä pseudotieteen ja tieteellisen tiedon eron. Opintojaksossa painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä hyvinvointiosaaminen.

FI 5 Filosofian kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojakson aikana käydään läpi erilaisia filosofian ylioppilaskokeen tehtävätyyppejä ja harjoitellaan niihin vastaamista. Voidaan myös kerrata keskeisiä opintojaksojen sisältöjä opiskelijoiden toiveiden mukaan.

14. HISTORIA

HI 1 Ihminen, ympäristö ja historia (pakollinen) 2 op (moduuli HI1)

Opintojaksossa tarkastellaan ihmisen suhdetta ympäristöön ja yhteiskunnallista kehitystä pitkällä aikavälillä. Opetuksen näkökulma on sekä historiallisten ilmiöiden

tarkastelussa että nykyisyyden selittämisessä. Ilmiötä tarkastellaan sekä eurooppalaisesta että globaalista näkökulmasta. Jaksossa tutustutaan yhteiskunnallis-taloudellisten rakenteiden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanviljelyksen alusta nykyaikaan. Samalla harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähdeaineiston hyödyntämistä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu eettisyys ja ympäristöosaaminen.

HI 2 Kansainväliset suhteet (pakollinen) 2 op (moduuli HI2)

Opintojaksossa tarkastellaan kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä, valtasuhteiden muutoksia ja niiden taustoja 1800-luvun lopulta nykypäivään. Jaksossa analysoidaan kansainvälistä politiikkaa erilaisista taloudellisista ja ideologista näkökulmista. Keskeisiä teemoja ovat vastakkainasettelun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu. Opintojaksossa syvennetään tiedon hakemisen, analysoinnin ja tuottamisen taitoja sekä perehdytään erityyppisten lähteiden tulkintaan ja arviointiin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu monitieteellinen ja luova osaaminen.

HI 3 Itsenäisen Suomen historia (pakollinen) 2 op (moduuli HI3)

Opintojakson tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajan lopulta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta demokraattiseen kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Opintojaksossa perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historian tiedon käyttöön. Lisäksi syvennetään ymmärrystä historiallisesta empatiasta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu hyvinvointiosaaminen.

HI 4 Eurooppalainen ihminen (valinnainen) 2 op (moduuli HI4)

Opintojakso tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Opintojaksossa perehdytään kulttuuriperintöön, taiteeseen ja tieteeseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa. Tarkastelun kohteena on eurooppalainen ihminen, yksilön ja yhteiskunnan suhde sekä sukupuoli ja arkielämä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu globaali- ja kulttuuriosaaminen.

HI 5 Ruotsin itämaasta Suomeksi (valinnainen) 2 op (moduuli HI5)

Opintojakso tarkastelee nykyisen Suomen alueen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa esihistoriasta autonomian ajalle asti. Jaksossa perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoin historian eri vaiheissa. Erityisesti syvennyttään lähiympäristön historian lähteisiin ja erilaisiin tutkimusmenetelmiin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu hyvinvointiosaaminen.

HI 6 Maailman kulttuurit kohtaavat (valinnainen) 2 op (moduuli HI6)

Opintojaksossa perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuurieroja koskevan ajattelun muutoksiin sekä tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien-muuttuessa. Jaksossa tarkastellaan länsimaisten ja muiden kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina. Laaja-

alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu globaali- ja kulttuuriosaaminen.

HI 7 Historian kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojaksolla tutustutaan ylioppilaskirjoitusten määräyksiin ja ohjeisiin sekä toimimiseen kirjoitustilanteessa. Opintojaksojen sisältöjä harjoitellaan erilaisten tehtävätyyppien yhteydessä.

Opintojakson tavoitteena on harjaannuttaa opiskelijan tietoja ja taitoja tuleviin ylioppilaskirjoituksiin.

15. YHTEISKUNTAOPPI

YH 1 Suomalainen yhteiskunta (pakollinen) 2 op (moduuli YH1)

Opintojakso perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Se keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, ihmisoikeudet, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta sekä vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu eettisyys ja ympäristöosaaminen.

YH 2 Taloustieto (pakollinen) 2 op (moduuli YH2)

Opintojakso johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Opintojaksossa käsitellään mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kotitalouksien, yritysten ja julkisen talouden näkökulmista. Jaksossa perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

YH 3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (pakollinen) 2 op (moduuli YH3)

Opintojakso perehdyttää Suomen ja Euroopan asemaan globalisoituvassa maailmassa sekä Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen. Jaksossa seurataan ajankohtaisia maailman tapahtumia käyttäen monipuolisia tietolähteitä. Opiskelijaa kannustetaan osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun ja toimimaan globaalikansalaisena. Opintojaksossa on mahdollista toteuttaa tutkivaa oppimista. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu vuorovaikutusosaaminen.

YH 4 Lakitieto (valinnainen) 2 op (moduuli YH4)

Opintojaksossa perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin. Jaksossa harjaannutaan oikeudelliseen ajatteluun, tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneudutaan tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen. Painopiste on yksilön kannalta keskeisissä oikeudellisissa näkökulmissa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista opintojaksolla painottuu monitieteinen ja luova osaaminen.

YH 5 Yhteiskuntaopin kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojaksolla tutustutaan ylioppilaskirjoitusten määräyksiin ja ohjeisiin sekä toimimiseen kirjoitustilanteessa. Opintojaksojen sisältöjä harjoitellaan erilaisten tehtävätyyppien yhteydessä.

Opintojakson tavoitteena on harjaannuttaa opiskelijan tietoja ja taitoja tuleviin ylioppilaskirjoituksiin.

16. PSYKOLOGIA

PS 1 Toimiva ja oppiva ihminen (pakollinen) 2 op (moduuli PS1)

Opintojaksossa tarkastellaan ihmisen toimintaa psykologian näkökulmista esim. tiedonkäsittelyä, motiiveja ja tunteita, hermoston toimintaa, ryhmän ja kulttuurin merkitystä ihmisen toiminnalle.

Oppimiseen ja opiskeluun psykologian näkökulmista perehdytään esimerkiksi eri oppimisen muotojen, muistin toiminnan, opiskelustrategioiden, aivojen toiminnan, sosiaalisen ja kulttuurisen näkökulman kautta.

Tutustutaan psykologiaan tieteenalana, opetellaan erottamaan tieteellinen tieto ja arkitieto, ymmärtämään tieteellisen tutkimuksen kulku, eettiset periaatteet ja erilaisia tutkimusmenetelmiä ja tiedonkeruutapoja. Opintojaksossa painottuvat hyvinvointiosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen.

PS 2 Kehittyvä ihminen (valinnainen) 2 op (moduuli PS2)

Opintojaksossa perehdytään hermoston kehitykseen psyykkisten toimintojen näkökulmasta elämänkulun aikana, tunne-elämän ja vuorovaikutuksen kehitykseen lapsuudessa ja nuoruudessa sekä tiedonkäsittelyn kehitykseen lapsuudessa ja nuoruudessa.

Myös oman minäkäsityksen muovautumista elämän vaiheiden kautta ja yksilöllisiä kehityspolkuja, muutoksia ja jatkuvuutta tarkastellaan kehityspsykologisen tutkimuksen näkökulmasta. Opintojaksossa painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä hyvinvointiosaaminen.

PS 3 Tietoa käsittelevä ihminen (valinnainen) 2 op (moduuli PS3)

Opintojaksossa käsitellään tiedonkäsittelyn yleisiä periaatteita, havaitsemista esim. sen luotettavuutta ja tarkkaavaisuutta, muistia, kielellisiä toimintoja, päätöksentekoa, aivojen rakennetta ja hermoston toimintaa ja niiden tutkimusta. Opintojaksossa painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä hyvinvointiosaaminen.

PS 4 Tunteet ja mielenterveys (valinnainen) 2 op (moduuli PS4)

Opintojaksossa käsitellään tunteiden psykologiaa, psyykkistä hyvinvointia ja psyykkisen tasapainon ylläpitämistä, mielenterveyttä, yleisimpiä mielenterveyden häiriöitä ja niiden syntyä, ilmenemistä ja hoitomuotoja. Keskeistä on tunteiden tunnistaminen ja elämäntapojen säätely niin, että ymmärretään mahdollisuudet vahvistaa ihmisen kykyä selviytyä stressaavista elämäntilanteista ja kriiseistä. Opintojaksossa painottuvat hyvinvointi -ja globaali -ja kulttuuriosaaminen.

PS 5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (valinnainen) 2 op (moduuli PS5)

Opintojaksossa tarkastellaan perimän, kulttuurin ja sosiaalisen ympäristön merkitys persoonallisuuden kehittymiseen sekä persoonallisuutta eri näkökulmista esim. temperamentin, piirteiden, motivaation, yksilöllisten tulkinta- ja toimintatyylien sekä identiteetin ja oman elämäntarinan kannalta.

Älykkyyttä ja luovuutta käsitellään eri näkökulmista samoin kulttuurin ja sosiaalisen ympäristön vaikutusta ihmisen tiedonkäsittelyyn, toimintaan erilaisissa ryhmissä ja tilanteissa. Psykologisesta tutkimuksesta nostetaan esille yksilöllisten erojen tutkiminen tieteellisesti kyselyiden, haastattelujen ja testien avulla. Opintojaksossa painottuvat vuorovaikutusosaaminen ja monitieteinen ja luova osaaminen.

PS 6 Psykologian kertaus (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojakson aikana käydään läpi erilaisia psykologian ylioppilaskokeen tehtävyytyyppejä ja harjoitellaan niihin vastaamista. Voidaan myös kerrata keskeisiä opintojaksojen sisältöjä opiskelijoiden toiveiden mukaan.

17. MUSIIKKI

MU 1 Intro – kaikki soimaan (pakollinen) 2 op (moduuli MU1)

Intro - kaikki soimaan -opintojaksolla kehitetään laulu- ja yhteismusisointitaitoja, rohkaistutaan käyttämään musiikkia ilmaisun välineenä, tutustutaan musiikin eri elementteihin, tutkitaan ja syvennetään omaa musiikin kuuntelusuhdetta, harjoitellaan hyödyntämään musiikkiteknologiaa ja pohditaan musiikin merkityksiä. Mahdollisuuksien mukaan tehdään konserttikäyntejä ja tutustutaan muihin taide- ja kulttuuripalveluihin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu vuorovaikutusosaaminen.

MU 2 Syke – soiva ilmaisu (pakollinen) 2 op (moduuli MU2)

Syke - soiva ilmaisu -opintojaksolla syvennetään omaa musiikillista osaamista itselle mieluisissa musiikillisissa ilmaisutavoissa. Jaksolla kehitetään yhteismusisointitaitoja ja taiteellista ilmaisua myös teknologiaa hyödyntäen, sekä analysoidaan musiikin kulttuurisia piirteitä ja merkityksiä. Kurssilla voit kehittää omaa soitto- ja laulutaitoasi, sekä musiikillista ilmaisukykyäsi. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu globaali- ja kulttuuriosaaminen.

MU 3 Genre – globaali uteliaisuus (valinnainen) 2 op (moduuli MU3)

Genre - globaali uteliaisuus -opintojaksolla tutustut erilaisiin musiikinlajeihin, musiikkityyleihin ja -kulttuureihin. Musiikki on kulttuurinen ilmiö ja myös musiikin tekemisen tavat ovat kulttuurisia. Opintojaksolla syvennät osaamistasi eri musiikkikulttuureista monipuolisin musiikillisin työskentelytavoin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu globaali- ja kulttuuriosaaminen.

MU 4 Demo – luovasti yhdessä (valinnainen) 2 op (moduuli MU4)

Opintojakson aikana kehität luovaa osaamistasi musiikillisessa tai taiteidenvälisessä prosessissa. Syvennät ymmärrystäsi musiikillisen vaikuttamisen ja vuorovaikutuksen tavoista, sekä hahmotat musiikin suhdetta muihin taiteenlajeihin ja mediaan. Opintojakson voi suorittaa myös osana paikallista musiikillista tai taiteidenvälistä

projektia. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuu yhteiskunnallinen osaaminen.

18. KUVATAIDE

KU 1 Omat kuvat, jaetut kulttuurit (pakollinen) 2 op (moduuli KU1)

Opintojaksolla pääset kokeilemaan kuvien ja kolmiulotteisten teosten tekemistä eri tekniikoilla ja välineillä. Pohditaan myös oman kuvailmaisun kehittymistä ja kuvien merkitystä omassa elämässä.

Tutustutaan taidetieteisiin, taidehistoriaan ja opetellaan lukemaan ja tulkitsemaan kuvia kokeilevalla otteella.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: Vuorovaikutustaidot, hyvinvointiosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

KU 2 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt (pakollinen) 2 op (moduuli KU2)

Opintojaksolla tehdään kuvia ja kolmiulotteisia teoksia eri tekniikoilla ja välineillä. Pohditaan suhdetta omiin sekä median kuviin.

Tutustutaan arkkitehtuurin ja muotoilun keskeisiin käsitteisiin kokeilevalla otteella. Tulkitaan ja käsitellään visuaalisesti tuotettuja ilmiöitä ja niiden vaikutusmahdollisuuksia.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: Vuorovaikutustaidot, yhteiskunnallinen osaaminen sekä eettisyys ja ympäristöosaaminen.

KU 3 Kuva viestii ja vaikuttaa (valinnainen) 2 op (moduuli KU3)

Opintojaksolla tuotetaan kuvia digitaalisin keinoin, kokeilevalla otteella. Valokuvataan, videokuvataan ja harjoitellaan kuvankäsittelyä. Pohditaan suhdetta omiin sekä median kuviin. Tutustutaan valokuvataiteilijoihin ja heidän teoksiin.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: Vuorovaikutustaidot, monitieteinen ja luova osaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

KU 4 Taiteen monet maailmat (valinnainen) 2 op (moduuli KU4)

Opintojakso on käytännönläheinen ja valmistaa hyvin esimerkiksi kuvataiteen lukiodiplomin suorittamiseen. Opiskelija valitsee itselleen sopivimmat ja luontevimmat kuvailmaisun välineet, tekniikat ja aiheet, jonka parissa hän pitkäjänteisesti työskentelee.

Opintojaksossa keskustellaan omasta kuvailmaisusta ja siihen vaikuttaneista tekijöistä. Tutkitaan perinteisen ja nykytaiteen keinoin tuotettujen teosten eroja ja merkityksiä eri aikoina.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: Monitieteinen ja luova osaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

19. LIIKUNTA

LI 1 Oppiva liikkuja (pakollinen) 2 op (moduuli LI1)

Opintojaksolla tutustutaan eri liikuntamuotoihin painottaen yhdessä tekemistä. Hyödynnetään monipuolisesti opiskeluympäristön mahdollisuuksia niin ulkona kuin sisällä. Sovelletaan opittuja taitoja erilaisissa harjoitteissa, peleissä ja leikeissä pitkäjänteisesti, mutta iloisin mielin.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: Vuorovaikutustaidot

LI 2 Aktiivinen elämä (pakollinen) 2 op (moduuli LI2)

Aktiivinen elämä opintojaksolla tutustutaan fyysisen kunnon eri osa-alueisiin oman kehon toiminnan kautta. Etsitään omia vahvuuksia ja havainnoidaan kehittämiskohteita. Opetellaan tekemään oikeanlaisia havaintoja ja päätöksiä oman fyysisen toimintakyvyn kehittämiseksi ja arkiaktiivisuuden lisäämiseksi.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: hyvinvointi- ja yhteiskunnallinen osaaminen

LI 3 Uudet mahdollisuudet (valinnainen) 2 op (moduuli LI3)

Lähde mukaan yhteiselle matkalle etsimään omaa liikunnallisuuttasi. Tehdään löytöretki liikunnan monipuoliseen maailmaan. Matkan aikana opit uusia asioita itsestäsi liikkujana sekä kehityt ryhmän persoonallisena jäsenenä. Tartu kiinni uusiin mahdollisuuksiin ja hyppää mukaan!

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: eettisyys ja ympäristöosaaminen ja vuorovaikutusosaaminen

LI 4 Yhdessä liikkuen (valinnainen) 2 op (moduuli LI4)

Wanhat tanssit - kurssi on klassikko, jossa yhteinen perinne ja nykyaika kohtaavat. Tanssi tähtiin yhdessä suunnitellen, harjoitellen ja toteuttaen unelmien tanssiaiset!

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: vuorovaikutus- ja yhteiskunnallinen osaaminen

LI 5 Virkistystä liikunnasta (valinnainen) 2 op (moduuli LI5)

Virkistystä opiskeluihin ja arkeen liikunnasta. Parempi toimintakyky ja hyvinvointi on seurausta valinnoistamme. Opintojaksossa opetellaan uusia tapoja edistää hyvinvointia kokonaisvaltaisesti liikunnan ja kehollisuuden keinoin.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: hyvinvointi-, monitieteinen- ja luova osaaminen

LI 6-10 Urheiluvalmennus (koulukohtainen valinnainen) 10 op

Urheiluvalmennus opintojaksolla kehitetään yleisiä kaikille urheilijoille välttämättömiä valmiuksia. Johtoajatuksena on monipuolinen, tiedostava ja avoin urheilija. Harjoittelu kohdistuu keskeisille fyysisen suorituskyvyn osa-alueille.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi: eettisyys ja ympäristöosaaminen ja vuorovaikutusosaaminen ja hyvinvointiosaaminen

20. TERVEYSTIETO

TE 1 Terveys voimavarana (pakollinen) 2 op (moduuli TE1)

Opintojaksolla luodaan kokonaiskuvaa ihmisen voimavaroista, terveyden edistämistä sekä terveyttä määrittävistä tekijöistä, niiden yhteyksistä ja vaikutusmekanismeista. Lisäksi syvennetään ja laajennetaan perusopetuksen aikana hankittua ymmärrystä elintapojen merkityksestä terveydelle ja arvioidaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, perheessä ja lähiyhteisöissä. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat vuorovaikutus- sekä hyvinvointiosaaminen.

TE 2 Terveys ja ympäristö (valinnainen) 2 op (moduuli TE2)

Opintojaksolla kehitetään valmiuksia arvioida kriittisesti terveyteen liittyvää tietoa ja viestintää sekä perehdytään tutkimustiedon hankkimisen periaatteisiin. Keskeistä on mediaympäristön ohella tarkastella myös muiden elinympäristöjen terveysvaikutuksia sekä arvioida omien valintojen merkitystä ympäristön terveellisyydelle. Lisäksi opintojaksolla syvennyttään riippuvuuksiin ja niiden vaikutuksiin. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

TE 3 Terveys ja yhteiskunta (valinnainen) 2 op (moduuli TE3)

Opintojaksolla ohjataan tarkastelemaan laajasti terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisia kehityslinjoja sekä tulevaisuuden haasteita yhteiskunnassa. Tehtävänä on avata keskeisiin tarttumattomiin ja tartuntatauteihin liittyviä tekijöitä sekä tarkastella sosiaali- ja terveystieteiden, itsehoito- ja omahoito- merkitystä terveydelle. Olennaista on myös perehtyä terveyteen ja sairauksiin liittyviin eettisiin kysymyksiin sekä globaaleihin terveyshaasteisiin. Laaja-alaisen osaamisen osioista painottuvat yhteiskuntaosaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali ja kulttuuriosaaminen.

TE 4 Terveystiedon kertaus yo-kokeeseen (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojaksolla tutustutaan ylioppilaskirjoitusten määräyksiin ja ohjeisiin terveystiedon osalta sekä harjoitellaan erilaisiin tehtävätyyppeihin vastaamista, jolloin myös sisältöjä tulee samalla kerrattua. Opintojakso arvostellaan suoritusmerkinnällä ja sen saamiseksi edellytetään läsnäoloa oppitunneilla ja preliminäärikokeen suorittamista. (Ei voi suorittaa itsenäisesti).

21. OPINTO-OHJAUS

OP 1 Minä opiskelijana (pakollinen) 2 op (moduuli OP1)

Opintojakson aikana tehdään henkilökohtainen opintosuunnitelma: opiskelu-, ylioppilastutkinto- sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmat, tavoitteena on parantaa opiskelijan itsetuntemusta ja omia vahvuuksia sekä oman osaamisen monipuolista tunnistamista.

Opintojakson tehtävänä on tukea kokemusta toimijuudesta, arjen- ja elämänhallintataidoista, minäpystyvyydestä sekä toimintakyvystä ja lisätä hyvinvointia, opiskelukykyä, tasapainoista elämää. Ohjata opiskelijaa opiskelu- ja tiedonhankintataidoissa ja, oppimaan oppimisessa.

Opintojaksolla perehdytään myös jatko-opintoihin ja tulevaisuuden suunnitteluun sekä työelämään ja toisen ja korkea-asteen koulutuspaikkoihin unohtamatta lukio-

opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaisia asioita. Opintojaksossa painottuvat hyvinvointiosaaminen ja yhteiskunnallinen osaaminen.

OP 2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (pakollinen) 2 op (moduuli OP2)

Opintojaksolla jatketaan ensimmäisellä kurssilla aloitettuja henkilökohtaisen opinto-, ylioppilastutkinto- sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman päivittämistä. Suunnitellaan jatko-opintoja ja tulevaisuutta, hakeutumista jatko-opintoihin Suomessa ja ulkomailla.

Lisätään työelämätietoutta ja -taitoja, tutustutaan yrittäjyyteen muuttuvassa ja monimuotoisessa maailmassa sekä pohditaan myös oman talouden hallintaa, opintotukia ja asumista.

Muita aiheita ovat; oman hyvinvoinnin edistäminen, tulevaisuuden ennakoitiosaaminen sekä kyky tunnistaa oppimistarpeensa suhteessa tulevaisuuden osaamistarpeisiin sekä lukio-opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaiset asiat. Opintojaksossa painottuvat hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutustaidot ja yhteiskunnallinen osaaminen.

OP 3 Omat tulevaisuusvalinnat (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Opintojakson keskeisenä tavoitteena on tukea ja rohkaista opiskelijaa tekemään itselleen sopivia tulevaisuusvalintoja sekä luottamaan omiin mahdollisuuksiinsa löytää sopivia opiskelupaikkoja ja hakeutua niihin. Opintojakson aikana tutustutaan erilaisiin opiskeluvaihtoehtoihin, oppilaitoksiin, ammatteihin ja urapolkuihin. Opintojakson sisältöä voidaan suunnitella yhdessä opiskelijoiden kanssa ja sen aikana tehdään erilaisia ura- ja tulevaisuusharjoituksia yksin ja ryhmissä sekä laaditaan jokaiselle opiskelijalle mahdollisia opiskelupolkuja. Opintojaksossa painottuvat hyvinvointiosaaminen ja yhteiskunnallinen osaaminen.

OP 4 Lukiolaisen työkalupakki (koulukohtainen valinnainen) 1 op

Tutustutaan käytännön esimerkkien kautta eri opintojaksoilla ja koetilanteissa tarvittavien tietokoneohjelmien käyttöön.

ENA5-RUB4-OP2 Opiskelu ja työelämä (pakollinen) 6 op (moduulit OP2, RUB1 5 ja ENA6)

Tämän kolme oppiainetta yhdistävän opintojakson aikana opiskelija saa kokemuksia ja taitoja opiskeluun, opiskelijaelämään, työnhakuun ja työelämään kansainvälisessä maailmassa. Hän saa mahdollisuuden vahvistaa itsetuntemustaan ja itsetuntoaan, jotta tulevaisuuden valinnat ja arjen hallinta sujuisivat paremmin.

Opintojakso yhdistää teoriaa ja käytäntöä kaikissa mukana olevissa oppiaineissa. Opintojakson aikana harjoitellaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi erilaisia käytännön tilanteita, jotka liittyvät opintoihin ja työhön hakeutumiseen (esim. työhakemuksen ja ansioluettelon/cv:n tekeminen, omista vahvuuksista ja urasuunnitelmista kertominen). Opintojakson jälkeen opiskelija osaa hyödyntää opintojakson aikana oppimiansa taitoja sekä tekemiänsä tuotoksia myös aidossa kontekstissa, kun hän hakeutuu jatko-opintoihin ja työelämään. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat vuorovaikutusosaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen ja globaali- ja kulttuuriosaaminen.

22. TEMAATTISET OPINNOT

TUT Tutortoiminta 2 op

Opiskelija tutoroinnilla tarkoitetaan sitä, että vanhempi opiskelija auttaa nuorempaansa opiskelun alkuun liittyvissä asioissa: tutustuttaa koulurakennukseen ja lukio-opiskelun käytänteisiin, helpottaa ryhmähengen luomisessa sekä motivoi ja tukee aloittavaa opiskelijaa hänen opinnoissaan. Lisäksi opiskelijatutor toimii koulunsa esittelijänä erilaisissa vanhempainilloissa ja peruskoulun yhdeksäsluokkalaisille suunnatuissa tiedotustilaisuuksissa.

Opiskelijatutoreiksi hakeudutaan ensimmäisen opiskeluvuoden lopulla. Tutoreille järjestetään koulutusta, jossa selvitetään tutoroinnin tavoitteita, tehtäviä ja vastuukysymyksiä. Opintojaksossa painottuvat vuorovaikutus -ja hyvinvointiosaaminen.

YRI Yrittäjyys 2 op

Suonenjoen lukion yrittäjyys opintojaksolla perehdytään yritysten toimintaan yritysvierailujen ja vierailijoiden kautta. Opintojaksolla käydään läpi yrittäjyyden haasteita, erilaisia yrityksiä, yrityksen perustamista ja yrittäjän arkea erilaisten harjoituksen avulla. Opintojakson aikana voidaan perustaa kuvitteellisia tai toteutettavia yrityksiä ja perehtyä yrittäjän arkeen TET-päivien avulla. Opintojakson lopuksi kerätty tieto voidaan jakaa muille kurssilaisille ja koko koululle. Opintojakso voidaan hajottaa kahden eri periodin ajalle. Opintojaksossa painottuvat yhteiskunnallinen ja hyvinvointi -ja vuorovaikutusosaaminen.

KV1 Kansainvälisyys eli KV-toiminta 2 op

Opintojakso on tarkoitettu kaikille kv-asioista kiinnostuneille ja sen aikana pyritään jokaiselle osallistujalle tarjoamaan mahdollisuus matkustaa yhteen projektimaista. Tämä tapahtuu EU:n rahoittamana eikä maksa osallistujille lähes mitään.

Opintojakson aikana osallistujat saavat uusia ystäviä vieraista kulttuureista sekä viettävät mukavaa aikaa usein hyvin laadukkaankin ohjelman parissa.

Projektityöskentelyn yhteydessä luodaan esitelmiä sekä pidetään niitä, suunnitellaan matkoja, toteutetaan niitä sekä myöhemmin kerrotaan reissuista kaikille muillekin. Jakaminen tapahtuu eri SOME-kanavien, sanomalehtien yms. kautta.

Edellisten lisäksi jossain vaiheessa opintojaksoa jokainen osallistuja järjestää majoituksen sekä ohjelman yhdelle ulkomaan vieraalle viikon ajaksi. Vastavuoroisesti kurssilainen saa täysihoidon sekä mielekkään ohjelman toisessa maassa käydessään. Kyseessä olevaa viikkoa ei tarvitse kuitenkaan järjestää yksin vaan se toteutetaan yhteistyöllä. Ja jos majoitus on oman perhetilanteen takia mahdoton järjestää, voimme esim. kysyä muilta kurssilaisilta pystyisikö joku majoittamaan kaksi ihmistä. Tällaisen "ulkomaiset vieraat Suonenjoella"-viikon aikana muikin koulu osallistuu mahdollisuuksien mukaan kv-ohjelmaan.

OPK Opiskelijakuntatoiminta 2 op

Opiskelijoita kuullaan ennen opintoihin tai muihin opiskelijoiden asemaan vaikuttavien päätösten tekemistä. Tätä ääntä Suonenjoen lukiossa käyttää opiskelijakunta, joka valitsee keskuudestaan edustajat opiskelijakunnan hallitukseen. Opiskelijakunnan hallitus tuo opiskelijoiden näkökulmaa kouluelämään, edistää hyvää kouluviihtyvyyttä sekä antaa mahdollisuuden harjoitella yhteisten asioiden hoitamista.

AGE Agenda 2030 2 op

Agenda 2030 -opintojakson sisällöt voivat vaihdella vuosittain. Opintojakso toteutetaan erikseen suunnitellun teemaviikon aikana ja esim. silloin kun osa opiskelijoista on kv-hankkeeseen liittyvässä toiminnassa mukana.

23. LUKIODIPLOMIT

KULD 2 Kuvataiteen lukiodiplomi 2 op (moduuli KULD2)

Tervetuloa näyttämään kuvataiteellinen osaaminen!

LILD 4 Liikunnan lukiodiplomi 2 op (moduuli LILD4)

Lukiodiplomin avulla uutta syvyyttä ja näkökulmaa omaan harrastamiseen!

MULD 6 Musiikin lukiodiplomi 2 op (moduuli MULD6)

Lukiodiplomin avulla voit tehdä näkyväksi oman erityisosaamisesi ja harrastuneisuutesi musiikissa. Tervetuloa näyttämään omaa musiikillinen osaaminen!